

Pla Municipal per a la Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes

Ajuntament de Castellar del Vallès
2007

PERQUÈ FEM POLÍTIQUES DE GÈNERE I IGUALTAT D'OPORTUNITATS? EL CAMÍ PER LA IGUALTAT. PRINCIPALS FITES

Nacions Unides

Des de les NNUU s'han impulsat diferents aconteixements significatius com per exemple, la Declaració sobre l'Eliminació de la Discriminació contra les Dones (1967), el Programa d'Acció Internacional Conjunta per l'Avançament de les Dones (1970), la Proclamació de l'Any Internacional de la Dona (1975), la Convenció per l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona (1979), la I Conferència Mundial sobre les Dones (Mèxic, 1975), la II a Copenhage, (1980), la III a Nairobi, (1985) i finalment la IV Conferència Mundial (Beijing, 1995), en aquesta es fa balanç de l'acompliment dels objectius marcats 10 anys enrere. Es generen dos documents d'abast mundial: la *Plataforma d'Acció fins el 2000* i la *Declaració de Beijing*. En ambdós documents, es fa palesa la necessitat d'implicar totes les institucions i organismes públics, estatals i locals, totes les organitzacions no governamentals i en definitiva tota la societat en la lluita pels drets de les dones i la millora de la seva situació i qualitat de vida, entenent que fent-ho avança tota la població.

La Unió Europea

Amb l'entrada en vigor del Tractat d'Amsterdam a l'any 1999, constituent de l'actual Unió Europea, es consagra que la UE tindrà per missió promoure, mitjançant polítiques i accions comunes, la igualtat entre dones i homes, i declara que en totes les seves actuacions tindrà com a objectiu eliminar la desigualtat.

L'Estat Espanyol i Catalunya

La igualtat legal i de drets s'ha anat recollint i desenvolupant en les diferents legislacions i normatives a l'Estat Espanyol. La Constitució de 1978 consagra, en els seus articles 1.1, 9.2, 14 i 15 la igualtat entre totes les persones, i insta a desenvolupar les accions necessàries perquè aquesta igualtat sigui real:

El govern de l'Estat va crear a l'any 1983 un àmbit específic, seguint les recomanacions europees, des d'on desenvolupar la política d'Igualtat d'Oportunitats: Instituto de la Mujer. És des d'aquest marc des d'on desenvolupen els diferents plans estatals, el de 1988-1990, el de 1993-1995, 1997-2000, 2003-2006, que intenten adaptar els objectius programàtics dels Programes d'Acció Europeus a les competències de l'Estat.

La tasca definida a nivell europeu i els plans estatals van inspirar polítiques d'Igualtat d'Oportunitats a nivell autonòmic i local que van tenir el seu reflex també a l'àmbit Català: l'Institut Català de les Dones, creat l'any 1989, organisme autònom depenent de la Presidència de la Generalitat de Catalunya que, en l'actualitat, compta amb el V Pla d'Acció i Desenvolupament de les Polítiques de Dones a Catalunya

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A CASTELLAR DEL VALLÈS

2005-2007, realitzat a partir del criteri de transversalitat, entès, per una banda, com la necessitat que s'incorpori la perspectiva de gènere a totes les polítiques i actuacions de la Generalitat, i per l'altra, per a la promoció de mesures específiques adreçades a les dones des de totes les àrees de l'Administració de la Generalitat.

Al 1996 la Diputació de Barcelona va crear la Comissió Interdepartamental de la Dona, amb la voluntat de: "elaborar programes per a promocionar i igualar els drets i les oportunitats de les dones des de les diverses àrees de la Diputació, així com para proposar nous programes, cercant la interacció entre elles i la implicació en projectes conjunts".¹

El 1997 la Comissió Interdepartamental de la Dona va crear la OTPI (Oficina Tècnica del Pla d'Igualtat), per oferir suport en la realització de les accions d'aquesta Comissió des d'on es va elaborar el Pla Integral per a la Igualtat d'Oportunitats 1998-2002 que recollia, definia i es concretaven les iniciatives per possibilitar la igualtat d'oportunitats entre dones i homes.

Avui l'OTPI és el Servei de Promoció de Polítiques d'Igualtat Dona-Home que té com a objectiu principal facilitar estratègies que afavoreixin l'avanç social de les dones segons la plataforma d'acció de la IV Conferència Mundial sobre les dones (Beijing 1995) i el IV Programa d'Acció Comunitària (1996-2000), mitjançant la cooperació de la Diputació amb els Ajuntaments i compta amb el II Pla d'Igualtat de Gènere 2005-2007 que s'integra i proposa diverses línies d'actuació dins de l'objectiu general d'enfortiment de la dimensió cívica, ciutadana i democràtica dels nostres pobles i ciutats.

A l'àmbit local la realitat és que els ajuntaments de la província de Barcelona estan posant en marxa polítiques d'igualtat de gènere des de l'inici dels governs locals democràtics. Aquest és un procés lent i que encara s'ha de consolidar a moltes poblacions, però que ha tingut un desenvolupament clarament favorable en els darrers anys, també vinculat als canvis d'estratègia i gestió locals que van més enllà de les pràctiques assistencials.

La mida, el partit al govern i les peculiaritats de cada municipi dificulten una classificació homogènia de les iniciatives locals. No obstant això, hi ha trets característics que són elements clau per la promoció de la igualtat de gènere. Aquests elements són la importància de la creació de regidories específiques sobre igualtat, igualtat de gènere o de dones; el pressupost destinat a aquestes polítiques i els recursos i les plantilles encarregades de portar-les a terme, i els consells de dones, que són òrgans consultius de molts municipis i que han donat legitimitat i vinculació amb la realitat a les accions locals. Els plans d'igualtat han estat eines molt importants per endegar estratègies de transversalitat de gènere en poblacions de mides i característiques diferents².

¹ Pla Integral per la Igualtat d'Oportunitats de la Diputació de Barcelona. (1998-2002)

² II Pla d'Igualtat de Gènere 2005-2007 de la Diputació de Barcelona.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A CASTELLAR DEL VALLÈS

Els Moviments de Dones³

Per parlar de les Polítiques Locals de Gènere i Igualtat d'Oportunitats ens hem de referir al paper que han jugat els moviments de dones al llarg de l'història en la consecució de drets tan fonamentals com el del vot (aconseguit a l'estat espanyol a l'any 1931), el dret a l'educació o el dret a la igualtat d'oportunitats en l'accés al mercat de treball. És remarcable sobretot el paper jugat pel moviment feminista del s. XX, que ha estat anomenat "la gran revolució silenciosa del segle".

Hi ha hagut moltes dones al llarg de la Història que han protagonitzat aquest treball, des de les Begines i les Càtares als segles XII i XIII, fins a la IV Conferència Mundial de Dones (Beijing, 1995), en tots aquests anys, diferents moviments de dones han contribuït en la construcció d'un llarg camí sense retorn, per tal d'aconseguir els drets bàsics i fonamentals per a les dones.

Al llarg de l'últim segle, el paper de les institucions públiques, ha estat tant important com les organitzacions de dones, ja que s'han assentat les bases legals i s'han posat en marxa tot un seguit d'estratègies i polítiques a nivell mundial, europeu, estatal, autonòmic i local, adreçades a superar tot tipus de discriminació per raó de sexe. Les bases legals estan posades, però la Igualtat d'Oportunitats real continua sent un objectiu a assolir. La Igualtat formal tot i ser imprescindible, no resulta suficient per aconseguir una Igualtat de fet.

³ La informació d'aquest apartat està basada del Pla d'Acció Local per a les Dones de Sant Feliu, 1998-2003.

ÍNDEX

Introducció.	9 Pàgina
Panoràmica General per àmbits d'actuació.	11 Pàgina
1. Per una Organització Territorial Sostenible des d' una Perspectiva de Gènere. TERRITORI	18 Pàgina
2. Construcció d'una Cultura de Treball a l'Ajuntament pel Desenvolupament de les Polítiques sensibles al Gènere. ORGANITZACIÓ MUNICIPAL	32 Pàgina
3. Prevenció i Atenció de les Situacions de Violència, Exclusió Social i Feminització de la Pobresa. POBLACIÓ	46 Pàgina
4. La Coeducació: Eina pel Desenvolupament de les Persones. EDUCACIÓ	60 Pàgina
5. Temps Productiu, Temps Reproductiu, Temps comunitari i Personal, per una Nova Distribució dels Temps. USOS DEL TEMPS	72 Pàgina
6. Gestió de la Pròpia Salut i Adequació del Sistema Sanitari. SALUT INTEGRAL	94 Pàgina
Comissió del Pla d'Igualtat.	105 Pàgina
Glossari.	107 Pàgina
Annex. PRIORITZACIÓ D'ACCIONS	116 Pàgina

INTRODUCCIÓ AL DOCUMENT

Tal i com hem explicat anteriorment, la Diputació de Barcelona, a través del Servei de Promoció de Polítiques d'Igualtat Dona-Home desenvolupa el II Pla d'Igualtat de Gènere amb l'objectiu de treballar per al disseny, la implementació i l'avaluació de polítiques de gènere i pel treball en transversalitat de gènere en tot el territori.

El document que presentem a continuació és el fruit de més d'un any de treball. En aquest temps s'ha realitzat la fase d'anàlisi de la realitat (**Diagnosi de Gènere i Igualtat d'Oportunitats**. Ajuntament de Castellar del Vallès, 2006), en la que s'ha elaborat una anàlisi a través de l'estudi dels projectes que es duïen a terme, de dades de població, d'entrevistes a personal tècnic i polític i altres agents municipals.

Actualment, i a través de les conclusions que es van extreure d'aquesta anàlisi, l'Ajuntament de Castellar del Vallès en col·laboració amb el Servei de Promoció de Polítiques d'Igualtat Dona-Home (Diputació de Barcelona) i l'Associació Espais per a la Igualtat, han treballat en l'elaboració d'aquest **Pla Municipal per a la Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes a Castellar del Vallès**.

El document que presentem es basa en dos plantejaments pràctics bàsics:

- ◆ Que serveixi com a marc de referència pels diferents departaments que en qualsevol moment vulguin desenvolupar actuacions basades en la perspectiva de gènere i la igualtat d'oportunitats.
- ◆ Que serveixi per definir actuacions a desenvolupar a curt termini, mig i llarg termini.

Per tant, es planteja com una **proposta oberta, flexible, que pot anar completant-se i modificant-se al llarg del temps, en funció de l'evolució de la realitat municipal i de les polítiques de l'Ajuntament**.

Aquest document constitueix un punt de partida i un marc de referència a l'hora de decidir i definir el desenvolupament d'actuacions municipals integrades de Gènere i per a la Igualtat d'Oportunitats.

panoràmica general

ÀMBIT I: TERRITORI

Per una organització territorial sostenible des d'una perspectiva de gènere.

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
1. ASSOLIR UNA ORGANITZACIÓ TERRITORIAL SOSTENIBLE I FAVORABLE A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES.	1.1. DOTAR LES ÀREES MUNICIPALS RELACIONADES AMB EL TERRITORI D'EINES PER A LA INCORPORACIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES SEVES ACTUACIONS.1.2. PROMOURE UNA PLANIFICACIÓ URBANÍSTICA AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE AMB LA PARTICIPACIÓ DE LA CIUTADANIA.1.3. ADEQUAR LA VIA PÚBLICA I LES POLÍTIQUES DE MOBILITAT A LES NECESSITATS DE DONES I HOMES DERIVADES DE LES DIVERSES ACTIVITATS QUE FAN.1.4. INCORPORAR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES POLÍTIQUES MUNICIPALS D'HABITATGE.1.5. INCORPORAR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES POLÍTIQUES MUNICIPALS DE MEDI AMBIENT.

ÀMBIT II: ORGANITZACIÓ MUNICIPAL

Construcció d'una cultura de treball a l'Ajuntament pel desenvolupament de polítiques sensibles al gènere.

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
2. ADEQUAR L'ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL AL PRINCIPI D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES	2.1. SENSIBILITZAR I FORMAR EL PERSONAL (POLÍTIC I TÈCNIC) DE L'AJUNTAMENT DE CASTELLAR DEL VALLÈS EN MATÈRIA DE GÈNERE I IGUALTAT D'OPORTUNITATS. 2.2. FER DE LES POLÍTIQUES DE GÈNERE I IGUALTAT D'OPORTUNITATS UN EIX TRANSVERSAL DE L'ACCIÓ MUNICIPAL. 2.3. DESENVOLUPAR UNA POLÍTICA DE PERSONAL QUE PROMOGUI LA PARITAT I LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES. 2.4. PROMOURE LA PARTICIPACIÓ DE LES DONES EN L'ACCIÓ MUNICIPAL. 2.5. PROMOURE LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS I INCENTIVAR LA UTILITZACIÓ D'UN LLENGUATGE NO SEXISTA NI DISCRIMINATORI EN LA COMUNICACIÓ ORAL, ESCRITA I VISUAL DE L'AJUNTAMENT.

ÀMBIT III: POBLACIÓ

Prevençió i atenció de les situacions de violència, exclusió social i feminització de la pobresa.

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
3. PROMOURE L'AUTONOMIA, LA INTEGRACIÓ I L'EMPODERAMENT DE LES PERSONES EN RISC O SITUACIÓ D'EXCLUSIÓ SOCIAL DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE.	3.1. MILLORAR LA QUALITAT DE VIDA DE LES PERSONES GRANS, DE LES DEPENDENTS I DE LES SEVES CURADORES. 3.2. ADEQUAR ELS SERVEIS MUNICIPALS ALS FENÒMENS DE FEMINITZACIÓ DE LA POBRESA I L'EXCLUSIÓ SOCIAL. 3.3. MILLORAR LA QUALITAT DE VIDA DE LES DONES MIGRADES.
4. PROMOURE MESURES PER A LA ERADICACIÓ DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE A CASTELLAR DEL VALLÈS.	4.1. PROMOURE ACCIONS DE PREVENCIÓ I SENSIBILITZACIÓ CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE. 4.2. VETLLAR PER L'ADEQUACIÓ DEL PROTOCOL D'ATENCIÓ A LES DONES QUE PATEIXEN VIOLÈNCIA, EN FUNCIÓ DE LES REALITATS EMERGENTS.

ÀMBIT IV: EDUCACIÓ

La coeducació: eina pel desenvolupament integral de les persones.

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
5. PROMOURE UNA EDUCACIÓ PER LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES	5.1. SENSIBILITZAR I FORMAR A LA COMUNITAT ESCOLAR (PROFESSORAT, ALUMNAT, AMPAS I FAMÍLIES) EN EL PRINCIPI D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS.5.2. INCREMENTAR LA CORRESPONSABILITAT ENTRE HOMES I DONES EN LES TASQUES EDUCATIVES.5.3. ADEQUAR L'OFERTA FORMATIVA A LA REALITAT MUNICIPAL DES DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE.5.4. PROMOURE LA FORMACIÓ DE LES PERSONES ADULTES DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE.

ÀMBIT V: USOS DEL TEMPS

Temps productiu, reproductiu, comunitari i personal, per una nova distribució dels temps.

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
6. REDUIR LES DESIGUALTATS DE GÈNERE EN EL TREBALL.	6.1. MILLORAR LES CONDICIONS LABORALS I PROFESSIONALS DE LES DONES OCUPADES (PRECARIETAT LABORAL, DISCRIMINACIONS A LA FEINA, ETC...). 6.2. INCREMENTAR LA TAXA D'ACTIVITAT FEMENINA I DISMINUIR L'ATUR FEMENÍ A CASTELLAR DEL VALLÈS. 6.3. REDUIR LA SEGREGACIÓ VERTICAL I HORITZONTAL DE L'OCUPACIÓ.
7. PROMOURE EL DESENVOLUPAMENT PERSONAL I COMUNITARI DE LES DONES I ELS HOMES DE CASTELLAR DEL VALLÈS.	7.1. INTRODUIR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN L'ACCIÓ CULTURAL I DE LLEURE MUNICIPAL. 7.2. PROMOURE LA PARTICIPACIÓ ESPORTIVA DE LES DONES. 7.3. INTRODUIR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LA XARXA ASSOCIATIVA I POTENCIAR LA PARTICIPACIÓ COMUNITÀRIA DE LES DONES A CASTELLAR DEL VALLÈS.
8. PROMOURE LA CONCILIACIÓ DELS TEMPS PERSONAL, FAMILIAR I PROFESSIONAL.	8.1. PROMOURE LA CORRESPONSABILITAT ENTRE DONES I HOMES EN L'ÀMBIT DOMÈSTIC. 8.2. POTENCIAR EL DESENVOLUPAMENT I ADEQUACIÓ DELS SERVEIS SOCIOCOMUNITARIS DIRIGITS A FACILITAR LA CONCILIACIÓ DELS TEMPS PERSONAL, FAMILIAR I PROFESSIONAL DE DONES I HOMES.

ÀMBIT VI: SALUT INTEGRAL

Gestió de la pròpia salut i adequació del sistema sanitari.

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
9. MILLORAR LA SALUT INTEGRAL DE LES DONES I DE LA COMUNITAT.	9.1. CONÈIXER I VISIBILITZAR LA SITUACIÓ DE DONES I HOMES EN RELACIÓ A LA SALUT. 9.2. IMPULSAR I RECOLZAR UNA XARXA DE SUPORT SOCIAL ENTRE LA POBLACIÓ. 9.3. POTENCIAR LA PREVENCIÓ I LA PROMOCIÓ DE LA SALUT DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE, ATENENT A LES DIFERENTS ETAPES DEL CICLE VITAL. 9.4. PROMOURE UNA ATENCIÓ SANITÀRIA DE QUALITAT D'ACORD AMB LES NECESSITATS DE LA CIUTADANIA.

ÀMBIT D'ACTUACIÓ I: TERRITORI

Per una organització territorial sostenible des d'una perspectiva de gènere.

Els temes relacionats amb l'organització territorial es consideren habitualment àmbits que no tenen vinculació ni relació amb les polítiques de gènere i d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes. L'organització territorial generalment ha prioritzat el món productiu com a motor de desenvolupament, mentre que les necessitats i activitats de l'àmbit familiar- domèstic han quedat en un segon lloc, supeditades a les necessitats i activitats econòmiques i comercials. Però l'espai urbà no és un escenari neutre indiferent al sexe, com no ho és per l'ètnia, la classe social, les condicions psico-físiques i/o l'edat. Les dones, pels rols i activitats que desenvolupen habitualment, fan un ús de l'espai urbà més intens i diferenciat del masculí: majors desplaçaments dins el municipi, major ús dels diferents recursos i serveis de la ciutat, mobilitat amb càrregues com els cotxets dels infants o els carrets de la compra. A més, tenen més problemes per a una mobilitat més lliure per qüestions de seguretat.

D'altra banda, la problemàtica de l'accés a l'habitatge no afecta per igual a tots els col·lectius de població. La possibilitat d'accedir a un habitatge depèn de factors socioeconòmics i hi ha determinades persones que es troben en clara situació de dificultat: persones que viuen soles, llars monomarentals, persones aturades, el jovent o les persones nouvingudes. En la majoria d'aquests col·lectius hi ha moltes més dones que homes i, per tant, les dones es troben en una situació més desfavorable a l'hora d'accedir a un habitatge.

Les dones, per l'assignació de gènere que les ha situades socialment a l'àmbit domèstic, han desenvolupat en aquest tota una sèrie d'estratègies per optimitzar i gestionar els recursos de l'entorn en què es troben. En aquest sentit, caldria recuperar i aprofitar els sabers femenins en tant que signifiquen maneres de fer que contribueixen a la millora i conservació del medi ambient més proper, i així, per extensió, a la sostenibilitat del sistema. L'àmbit municipal és un espai clau en el que centrar estratègies mediambientals per modificar els comportaments i les actituds envers la natura en el seu sentit més ampli.

En aquest sentit es fa necessari que les polítiques territorials locals (urbanístiques i de via pública, d'habitatge, de mobilitat i transport, mediambientals...) contemplin les necessitats de la vida quotidiana de les persones, tenint en compte els diferents usos que es fan del municipi. Aquest capítol recull propostes per afavorir una organització territorial que possibiliti el desenvolupament sostenible des de la perspectiva de gènere, ja que la incorporació de la perspectiva de gènere al territori passa per incorporar a les polítiques municipals aspectes adreçats a millorar la qualitat de vida dels seus ciutadans i ciutadanes.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A CASTELLAR DEL VALLÈS

Panoràmica General de l'Àmbit de Territori

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
1. ASSOLIR UNA ORGANITZACIÓ TERRITORIAL SOSTENIBLE I FAVORABLE A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES.	1.1. DOTAR LES ÀREES MUNICIPALS RELACIONADES AMB EL TERRITORI D'EINES PER A LA INCORPORACIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES SEVES ACTUACIONS. 1.2. PROMOURE UNA PLANIFICACIÓ URBANÍSTICA AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE AMB LA PARTICIPACIÓ DE LA CIUTADANIA. 1.3. ADEQUAR LA VIA PÚBLICA I LES POLÍTIQUES DE MOBILITAT A LES NECESSITATS DE DONES I HOMES DERIVADES DE LES DIVERSES ACTIVITATS QUE FAN. 1.4. INCORPORAR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES POLÍTIQUES MUNICIPALS D'HABITATGE. 1.5. INCORPORAR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES POLÍTIQUES MUNICIPALS DE MEDI AMBIENT.

Àrees, Regidories i Serveis Municipals Implicats

- Urbanisme
- Medi Ambient i Sostenibilitat
- Habitatge

- Obres i via pública
- Regidoria Promotora del Pla
- Transport Públic i Mobilitat

- Seguretat Ciutadana
- Protecció Civil

1. ASSOLIR UNA ORGANITZACIÓ TERRITORIAL SOSTENIBLE I FAVORABLE A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES.

OBJECTIU

- 1.1. DOTAR LES ÀREES MUNICIPALS RELACIONADES AMB EL TERRITORI D'EINES PER A LA INCORPORACIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES SEVES ACTUACIONS.

ACCIONS

1.1.1. Establir un espai d'acció conjunta entre la comissió del Pla d'Igualtat i les àrees d'Urbanisme, Medi Ambient i Via Pública per incorporar la perspectiva de gènere en les actuacions territorials.

- ♦ Tenint en compte el Pla d'Igualtat en els processos de participació ciutadana que es posin en marxa per dissenyar nous projectes relacionats amb el territori.
- ♦ Impulsant conjuntament accions de sensibilització sobre temes de territori, gènere i igualtat d'oportunitats entre dones i homes.

1.1.2. Facilitar la formació del personal municipal sobre la incorporació de la perspectiva de gènere en el planejament i disseny del municipi.

- ♦ Fent difusió de les jornades i cursos que puguin donar eines per incloure la mirada de gènere en l'acció territorial i/o elaborant un programa de formació específic que respongui a les necessitats dels i les professionals.
- ♦ Fent difusió de bibliografia (articles, recerques, projectes innovadors, bones pràctiques, etc.) i/o pàgines web sobre el tema¹

1.1.3. Promoure l'intercanvi d'experiències urbanístiques des de la perspectiva de gènere i igualtat d'oportunitats amb altres municipis i/o entitats especialitzades.

- ♦ Estudiant la possibilitat de participar en projectes específics d'intercanvi sobre ciutat i gènere (per exemple, el programa europeu URBAL² promou, a través de xarxes de cooperació, l'intercanvi d'experiències i solució de problemes concrets de desenvolupament urbà).

¹ Per exemple, de la web <http://www.urbanismeigenere.net/> o d'articles com "Las mujeres y la ciudad. Manual de recomendaciones para una concepción del entorno habilitado desde el punto de vista del género", editat per la fundació Maria Aurèlia Capmany, entre d'altres publicacions.

² <http://www.diba.es/urbal12>

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- Urbanisme
- Medi Ambient i Sostenibilitat
- Habitatge
- Obres i via pública
- Regidoria Promotora del Pla
- Transport Públic i Mobilitat
- Seguretat ciutadana
- Protecció Civil

1. ASSOLIR UNA ORGANITZACIÓ TERRITORIAL SOSTENIBLE I FAVORABLE A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES.

OBJECTIU

1.2. PROMOURE UNA PLANIFICACIÓ URBANÍSTICA AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE AMB LA PARTICIPACIÓ DE LA CIUTADANIA.

ACCIONS

1.2.1. Promoure la participació ciutadana, de dones i homes, en la planificació de l'espai urbà i en la gestió del medi.

- ◆ Sensibilitzant a la població, i a les dones en especial, sobre la importància de les seves mirades i experiències en matèria d'urbanisme i medi ambient i sobre la importància de les decisions urbanístiques en les seves vides, utilitzant canals que arribin a tothom; potenciant així la seva participació en els fòrums d'opinió i processos participatius.
- ◆ Valorar la possibilitat de realitzar estudis d'impacte social per conèixer l'impacte diferencial dels nous equipaments i projectes urbanístics del municipi: ubicació, accessibilitat, ús, serveis, beneficis i perjudicis en la ciutadania (dones i homes i dels diferents barris, edats, ètnies, condicions socioeconòmiques, persones amb mobilitat reduïda, etc. ...). Per exemple, a través d'una bústia de suggeriments, enquesta a les persones usuàries dels serveis, web de l'Ajuntament, etc.
- ◆ Fomentant nous models de participació per a l'elaboració dels plans d'ordenació urbanística, obres o reformes de millora (parcs, avingudes, places...), disseny de zones de nova creació, etc. Per exemple realitzant tallers amb col·lectius específics (persones amb mobilitat reduïda, persones d'edat avançada, gent jove, persones nouvingudes, etc.).
- ◆ Tenint en compte el perfil d'associacions que intervinguin en els processos de participació urbanística, incloent entitats de tots els àmbits per tal que quedin reflectides les necessitats de tota la ciutadania.
- ◆ Vetllant, sempre que sigui possible, per a què els òrgans de participació i/o comissions de seguiment siguin paritàries,
- ◆ Incorporant els resultats d'aquests processos als futurs plans de millora urbana.

1.2.2. Acabar de dotar progressivament al municipi dels serveis bàsics necessaris, assolint una distribució equilibrada entre els diferents barris que permeti la conciliació dels temps personal, familiar, laboral i social.

- ◆ Afavorint una ordenació urbanística multifuncional que combini diferents usos en un mateix territori.
- ◆ Impulsant la creació d'espais que responguin a les necessitats de persones que requereixin de transport públic adaptat.
- ◆ Vetllant perquè la població dels diferents barris tingui accés als serveis bàsics, fent especial èmfasi en les necessitats de la població de les zones menys comunicades.
- ◆ Vetllant per un creixement urbanístic equilibrat i respectuós amb el patrimoni i la identitat de l'espai.

1.2.3. Continuar adequant els equipaments municipals i els espais lliures a les necessitats derivades de les tasques domèstiques, de cura i d'oci.

- ◆ Adequant els parcs, places i espais lliures del municipi a les necessitats de totes les persones³. Per exemple: adequant més zones de passeig, creant zones verdes, protegint de la climatologia (establint zones tant de sol com d'ombra, cobrint determinades zones...), dotant de zones de joc segures i adequades per a infants (tenint en compte les seves edats i necessitats diferents), etc.
- ◆ Dinamitzant els espais relacionals (places, parcs...) i nous equipaments. Per exemple, recollint suggeriments sobre l'ús dels espais o programant activitats lúdiques i/o culturals d'interès per a la ciutadania (per a la infància, gent gran, etc.).
- ◆ Incorporant espais suficients per a canviar a nadons, en els espais comuns dels WC dels equipaments públics o vestuaris de piscines municipals.
- ◆ Facilitant la guarda de carrets de la compra i cotxets de nadó en els equipaments municipals (sales d'espera, vestuaris, activitats on s'espera la presència de persones amb nadons, etc.).

1.2.4. Identificar les zones especialment insegures del municipi i possibles solucions.

- ◆ Incloent en els processos participatius i de consulta entre les dones la detecció dels llocs que produeixen més inseguretats i les propostes de solució.
- ◆ Dotant d'una il·luminació adequada i suficient als barris i a les zones amb menys freqüència de pas.
- ◆ Evitant els espais amb visibilitat reduïda en els carrers, places i parcs del municipi.

³ Per exemple, el projecte *'La ciutat i els infants'* aposta per una nova filosofia de gestió de l'espai, prenent als i les nenes com a paràmetre i garantia de les necessitats de tota la ciutadania. No es tracta d'augmentar els recursos i serveis per a la infància, sinó de construir una ciutat diversa i millor per a tothom. Per a més informació: <http://www.lacittadeibambini.org/spagnolo/interna.htm>. En aquest sentit, també caldria contemplar la participació de nens i nenes en el disseny dels espais per al seu ús (per exemple, a través d'un Consell Infantil).

1.2.5. Fer visible l'aportació de les dones a la societat al llarg de la història, i al municipi en particular, com a eina de sensibilització.

- ◆ Assignant noms de dones rellevants o col·lectius femenins a carrers, places, edificis públics o d'altres espais del municipi. Aquesta acció pot anar acompanyada amb una campanya per donar a conèixer el personatge i la seva aportació a la societat (exposicions, tallers, placa explicativa al carrer, etc.).

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Urbanisme	☐ Obres i Via Pública	☐ Seguretat ciutadana
☐ Medi Ambient i Sostenibilitat	☐ Regidoria Promotora del Pla	☐ Protecció Civil
☐ Habitatge	☐ Transport Públic i Mobilitat	

1. ASSOLIR UNA ORGANITZACIÓ TERRITORIAL SOSTENIBLE I FAVORABLE A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES.

OBJECTIU

1.3. ADEQUAR LA VIA PÚBLICA I LES POLÍTIQUES DE MOBILITAT A LES NECESSITATS DE DONES I HOMES DERIVADES DE LES DIFERENTS ACTIVITATS QUE FAN.

ACCIONS

1.3.1. Promoure el desenvolupament d'una política de transport sostenible adaptada a les necessitats personals, familiars i laborals de dones i homes.

- ◆ Coneixent l'ús i les necessitats de mobilitat (urbana interurbana, transport públic i privat, diürn i nocturn) diferencial segons sexe, edat, estat físic, tasques a desenvolupar, barri de residència, etc. per adequar el transport a la realitat de la ciutadania. Per exemple, a través d'una enquesta de mobilitat.
- ◆ Sol·licitant a les empreses responsables del transport la progressiva adaptació de l'accessibilitat a les necessitats de les persones amb mobilitat reduïda.

1.3.2. Reduir la circulació de vehicles privats al municipi i augmentar l'autonomia de la població, amb una mobilitat alternativa sostenible i saludable.

- ◆ Fomentant i dinamitzant la iniciativa *Compartir Cotxe*.
- ◆ Seguint desenvolupant campanyes per promoure la mobilitat a peu o en bicicleta.
- ◆ Possibilitant progressivament l'ús d'itineraris per a bicicletes.
- ◆ Reduint els espais dedicats al pas i estacionament dels vehicles⁴.
 - Potenciant les àrees de prioritat invertida, amb preferència de les persones vianants i/o àrees de velocitat màxima 30 km/h.
 - Valorant el disseny de circuits per a les i els vianants que es dirigeixen a espais públics com per exemple els camins escolars.

1.3.3. Continuar millorant l'accessibilitat i la lliure mobilitat de totes les persones.

- ◆ Tenint en compte les necessitats de les persones amb mobilitat reduïda, persones amb cotxets de nadons, carrets de la compra, cadires de rodes, etc.

⁴ Aquesta acció haurà de tenir en compte alternatives viables.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A CASTELLAR DEL VALLÈS

- ◆ Eliminant les barreres arquitectòniques dels equipaments i espais públics del municipi complint amb la normativa vigent (banys adaptats en els edificis públics, entre d'altres).
- ◆ Continuant millorant l'estat de l'espai públic.
- ◆ Incentivant l'eliminació de barreres arquitectòniques en l'accès a edificis privats (habitatges, comerços, caixers...).

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Urbanisme	☐ Obres i via pública	☐ Seguretat ciutadana
☐ Medi Ambient i Sostenibilitat	☐ Regidoria Promotora del Pla	☐ Protecció Civil
☐ Habitatge	☐ Transport Públic i Mobilitat	

1. ASSOLIR UNA ORGANITZACIÓ TERRITORIAL SOSTENIBLE I FAVORABLE A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES.

OBJECTIU

1.4. INCORPORAR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES POLÍTIQUES MUNICIPALS D'HABITATGE.

ACCIONS

1.4.1. Conèixer les necessitats de la ciutadania en matèria d'habitatge.

- ◆ A través d'estudis específics, introduint preguntes sobre el tema en enquestes a la població, amb processos participatius, etc.

1.4.2. Treballar conjuntament amb les administracions co-responsables per desenvolupar una política d'habitatge que respongui a les necessitats de la ciutadania.

- ◆ Fent de l'accés a l'habitatge una política de cohesió social, fent èmfasi en els col·lectius amb especials dificultats com les llars monomarentals, persones joves, nouvingudes, amb pocs recursos o poca xarxa social...
- ◆ Augmentant l'oferta d'habitatge de lloguer al municipi⁵, fomentant el lloguer dels habitatges buits.
- ◆ Desenvolupant activitats d'orientació i informació sobre la cerca d'habitatge, creant un servei específic i/o a través dels serveis municipals que ja existeixen (per exemple, a través dels serveis adreçats a les persones joves), i/o amb un espai específic a la pàgina web municipal.
- ◆ Tenint en compte les següents situacions a l'hora d'establir criteris d'adjudicació: llars monomarentals⁶ amb necessitats socioeconòmiques concretes, dones afectades per la violència de gènere, gent gran, persones joves i persones amb discapacitats (garantint que un percentatge suficient es reservi a aquest col·lectiu en funció de la tipologia de la promoció).

1.4.3. Promoure la construcció d'habitatges "sense gènere"⁷.

- ◆ Vetllar per la construcció d'habitatges per a famílies i per a altres modalitats de convivència en grup, parella, o en solitari.
- ◆ Fent habitatges que no separin en habitacions tancades les funcions de la vida quotidiana com cuinar, menjar, o estar, sinó que promoguin una única estada plurifuncional.

⁵ L'any 2001, a Castellar del Vallès hi havia un 7.1% de sòl de lloguer i només un 1.2% dels habitatges foren gratuïtes o a baix preu.

⁶ L'any 2001 hi havia a Castellar del Vallès 354 llars monomarentals.

⁷ Una casa sense gènere està dotada d'atributs que proposen, que són adaptables, que poden ser alterats per l'esdevenir de les persones, que poden acollir relacions entre formes de vida culturalment diferents (...). És un lloc on relacionar-se amb un/a mateix/a i amb els i les altres, democràtic, sense jerarquies, on cadascú és. Un espai que dialoga amb el lloc que ocupa, és a dir amb les condicions mediambientals, culturals, socials, materials...capaç d'acollir les necessitats i desitjos particulars de les seves i els seus habitants vinculant veïnat, carrers, barri i ciutat. (Jornades "Urbanisme i Gènere: una visió necessària per a tothom". Barcelona, 27-29 d'Abril de 2005).

- ◆ Fent habitatges que contemplin, com a mínim, una estada per a tots els i les membres d'una llar i habitacions individuals per tothom.
- ◆ Fomentant la construcció d'habitatges que s'adaptin a les successives etapes del cicle vital de les persones.
- ◆ Vetllant per a què els nous habitatges que es construeixin s'adeqüin a les persones amb discapacitats, a criteris de sostenibilitat (estalvi energètic, no contaminació, reciclatge de residus, etc.) tal i com preveu la legislació vigent.
- ◆ Promovent que es doni importància als espais intermedis, entre l'habitatge i el carrer, com a espais de relació veïnal i personal.

1.4.4. Promoure noves actituds entre les empreses de la construcció perquè el disseny dels habitatges s'adeqüi progressivament als diferents models de convivència i faciliti el desenvolupament i repartiment de les tasques domèstiques i de cura entre les persones membres de la llar.

- ◆ Treballant conjuntament amb les empreses que demanin llicències a l'hora de dissenyar l'habitatge, sobre tot en el cas dels habitatges socials.
- ◆ Informant-les i sensibilitzant-les sobre les mesures per adaptació per a les persones amb discapacitats i els elements dels habitatges *"sense gènere"*.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Urbanisme	☐ Obres i via pública	☐ Seguretat ciutadana
☐ Medi Ambient i Sostenibilitat	☐ Regidoria Promotora del Pla	☐ Protecció Civil
☐ Habitatge	☐ Transport Públic i Mobilitat	

1. ASSOLIR UNA ORGANITZACIÓ TERRITORIAL SOSTENIBLE I FAVORABLE A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES.

OBJECTIU

1.5. INCORPORAR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES POLÍTIQUES MUNICIPALS DE MEDI AMBIENT.

ACCIONS

1.5.1. Promoure campanyes de civisme i sostenibilitat per tal de sensibilitzar a la ciutadania de la necessitat i dels beneficis que comporta el respecte i la cura de l'entorn i del medi ambient.

- ◆ Sensibilitzant i informant sobre el risc derivat de la utilització de determinats productes en la llar que són perjudicial per a la salut i el medi ambient.
- ◆ Sensibilitzant a la població sobre el cost mediambiental que provoca la utilització del transport privat i promovent accions encaminades a reduir el número de vehicles que cada dia surten de Castellar.

1.5.2. Incorporar en les activitats i materials d'informació i sensibilització entorn la problemàtica dels residus, o qualsevol altra campanya o material medi ambiental adreçat a les llars, aspectes dirigits a promoure la corresponsabilitat de dones i homes en el treball domèstic.

- ◆ Introduint en els materials imatges d'homes i dones fent les tasques domèstiques.
- ◆ Inclouent reflexions per sensibilitzar la població sobre la necessitat i els beneficis que comporta el fet que dones i homes compartim el treball domèstic tant en els materials com en les activitats d'educació ambiental adreçades a la ciutadania i, en especial, als infants així com en les campanyes d'optimització de l'ús domèstic de l'aigua.
- ◆ Fent cursos informatius sobre la correcta gestió dels residus adreçats a homes i dones i que promoguin la corresponsabilitat.

1.5.3. Visibilitzar la importància de l'espai domèstic i del paper de les dones en la protecció de l'entorn.

- ◆ En les accions d'educació ambiental que es duguin a terme al municipi.
- ◆ En les campanyes d'optimització de les energies no renovables en l'ús domèstic.

1.5.4. Introduir criteris de gènere en el Pla d'Acció Ambiental⁸.

- ◆ Garantint la presència paritària de dones i homes en tots els espais i grups de participació, en els grups de treball de persones expertes i en els equips de persones dinamitzadores al llarg del procés així com en els espais de decisió i planificació.
- ◆ Utilitzant sistemes de recollida de dades que incorporin sempre la variable sexe.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Urbanisme	☐ Obres i via pública	☐ Seguretat ciutadana
☐ Medi Ambient i Sostenibilitat	☐ Regidoria Promotora del Pla	☐ Protecció Civil
☐ Habitatge	☐ Transport Públic i Mobilitat	

⁸ Per dur a terme aquesta acció pot ser molt útil utilitzar la 'Guia Metodològica para la incorporación de la perspectiva de género en las Agendas 21 Locales y los planes de urbanismo en Canarias', editat i publicat per la Consejería de Medio Ambiente y Ordenación Territorial del govern de Canàries el febrer de 2005.

ÀMBIT D'ACTUACIÓ II: ORGANITZACIÓ MUNICIPAL

Construcció d'una cultura de treball a l'Ajuntament pel desenvolupament de polítiques sensibles al gènere.

La igualtat formal de drets entre dones i homes està reconeguda en la nostra societat però, la igualtat real d'oportunitats encara és una aspiració. Els avenços aconseguits durant els últims anys han produït una millora de les condicions de vida de moltes dones però l'impacte d'aquests canvis ha estat escàs en relació a la seva participació a les estructures de presa de decisions. L'augment de la participació de les dones en l'educació i en la població econòmicament activa, no ha derivat en una major intervenció en espais de responsabilitat. La presència no equilibrada de dones i homes en aquests càrrecs suposa un dèficit democràtic davant el qual s'han d'impulsar accions per promoure la plena participació de les dones. Cal reconèixer però, que avui en dia s'està treballant políticament per garantir que es compleixin criteris de paritat.

Construir una nova organització social, en la qual homes i dones estiguin en igualtat d'oportunitats, enriquint-se mútuament amb les seves diferències, requereix, d'una banda, l'actuació dels poders públics, per tal d'eliminar els obstacles existents i per altra, que hi hagi més presència de dones per influir, mediar i participar activament. Mentre això no canviï, és a dir, fins que les dones no comptin amb una presència més nombrosa, mentre la mirada i el fer de les dones no tinguin el mateix valor que el dels seus companys, la situació de desigualtat continuarà present a tots els àmbits de les nostres vides. Les polítiques per a la igualtat afecten a tots els àmbits d'actuació de l'Ajuntament i, per tant, és necessari treballar de manera transversal. Es requereix del treball conjunt de totes les àrees municipals i del suport continu entre qui té el poder de decidir i qui implementa les accions. La transversalitat és un model alternatiu de treball que consisteix en fomentar la participació i la presa de decisions de diferents àmbits/àrees/regidories/serveis i per a la qual cosa és necessari potenciar una organització/coordinació horitzontal que comporta la necessitat d'establir vies de comunicació i acció entre les diverses àrees i serveis del consistori.

D'altra banda, no hem d'oblidar la participació ciutadana, amb presència equilibrada d'homes i dones, que coneix el municipi, les seves necessitats quotidianes i les possibles propostes de millora. En aquesta tasca, els canals de comunicació són espais clau per la seva influència en la transmissió d'idees i en la creació d'opinió. Per tant, un ús no sexista del llenguatge, visibilitzar la meitat de la població,

les dones, sense caure en els estereotips de gènere i informar sobre les aportacions i el seu treball, és cabdal per imaginar una ciutadania i una ciutat on totes les persones estiguin representades. Aquest Pla d'Igualtat neix per facilitar i acompanyar la incorporació de polítiques d'igualtat a l'àmbit municipal i, per tant, hauria de constituir una eina útil en la revisió, planificació i implementació de totes les accions que es duguin a terme des del municipi. És doncs important que les persones que han d'implementar aquest Pla d'Igualtat estiguin sensibilitzades, coneguin les desigualtats de gènere i disposin de les eines necessàries per dur a terme polítiques de gènere i d'igualtat d'oportunitats des de les seves àrees de treball.

Panoràmica General de l'Àmbit d'Organització Municipal

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
2. ADEQUAR L'ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL AL PRINCIPI D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES	2.1. SENSIBILITZAR I FORMAR EL PERSONAL (POLÍTIC I TÈCNIC) DE L'AJUNTAMENT DE CASTELLAR DEL VALLÈS EN MATÈRIA DE GÈNERE I IGUALTAT D'OPORTUNITATS. 2.2. FER DE LES POLÍTIQUES DE GÈNERE I IGUALTAT D'OPORTUNITATS UN EIX TRANSVERSAL DE L'ACCIÓ MUNICIPAL. 2.3. DESENVOLUPAR UNA POLÍTICA DE PERSONAL QUE PROMOGUI LA PARITAT I LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES. 2.4. PROMOURE LA PARTICIPACIÓ DE LES DONES EN L'ACCIÓ MUNICIPAL. 2.5. PROMOURE LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS I INCENTIVAR LA UTILITZACIÓ D'UN LENGUATGE NO SEXISTA NI DISCRIMINATORI EN LA COMUNICACIÓ ORAL, ESCRITA I VISUAL DE L'AJUNTAMENT.

Àrees, Regidories i Serveis Municipals Implicats

☐ Recursos Humans ☐ Regidoria d'Hisenda ☐ Regidoria de Promoció Econòmica	☐ Atenció a la Ciutadania ☐ Educació ☐ Regidoria de Promoció de la Vila	☐ Cultura ☐ Societat de la Informació i Comunicació ☐ Regidoria de Règim Intern

2. ADEQUAR L'ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL AL PRINCIPI D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES

OBJECTIU

2.1. SENSIBILITZAR I FORMAR EL PERSONAL (POLÍTIC I TÈCNIC) DE L'AJUNTAMENT DE CASTELLAR DEL VALLÈS EN MATÈRIA DE GÈNERE I IGUALTAT D'OPORTUNITATS.

ACCIONS

2.1.1. Realitzar accions formatives adreçades al personal polític, tècnic i altre personal municipal dirigides a facilitar la incorporació de la perspectiva de gènere en la presa de decisions.

- ♦ De contingut genèric, dirigides a tot el personal del consistori sobre marc conceptual de gènere, igualtat d'oportunitats i a la transversalitat.
- ♦ Facilitant la realització de cursos formatius de contingut específic, adaptats a les necessitats de les diferents regidories i àrees.

2.1.2. Realitzant campanyes d'informació adreçades al personal municipal i a la ciutadania per sensibilitzar sobre qüestions relacionades amb la igualtat d'oportunitats.

- ♦ Donant informació sobre la conciliació entre els diversos temps (personal, familiar, laboral, comunitari) necessària pel desenvolupament de totes les persones.
- ♦ Fent campanyes sobre corresponsabilitat en les tasques domèstiques i familiars:
 - Donant a conèixer els drets del personal del consistori per a conciliar la seva vida familiar i laboral (donant a conèixer la llei de conciliació 8/2006 de mesures relatives a la conciliació de la feina amb la vida familiar del personal de les Administracions públiques catalanes).
- ♦ 8 de Març- Dia Internacional de la Dona -.
- ♦ 25 de Novembre- Dia internacional contra la violència -.
- ♦ 28 de Maig- Dia Internacional d'Acció per a la Salut de les Dones-.

2.1.3. Difondre aquest Pla Municipal d'Igualtat d'Oportunitats i totes les activitats que es facin des del Consistori en matèria d'igualtat d'oportunitats entre tots els treballadors i treballadores de l'Ajuntament¹.

¹ Totes les àrees municipals haurien de tenir informació de totes les activitats relacionades amb el gènere i la igualtat d'oportunitats que es duen a terme des d'altres institucions (Diputació de Barcelona, Institut Català de la Dona, altres Ajuntaments...).

- ◆ Fent difusió, en les dependències municipals, de totes les activitats d'igualtat d'oportunitats que dugui a terme l'Ajuntament.
- ◆ Facilitant la difusió de diversos exemplars del Pla d'igualtat a totes les àrees i serveis municipals.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Recursos Humans	☐ Regidoria de Promoció de la Vila	☐ Regidoria de Règim Intern
☐ Regidoria d'Hisenda	☐ Educació	☐ Benestar Social
☐ Regidoria de Promoció Econòmica	☐ Cultura	☐ Societat de la Informació i Comunicació
☐ Atenció a la Ciutadania		

2. ADEQUAR L'ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL AL PRINCIPI D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES

OBJECTIU

2.2. FER DE LES POLÍTIQUES DE GÈNERE I IGUALTAT D'OPORTUNITATS UN EIX TRANSVERSAL DE L'ACCIÓ MUNICIPAL.

ACCIONS

2.2.1. Crear els mecanismes necessaris per garantir la implementació d'aquest Pla.

- ♦ Adjudicant recursos (humans i pressupostaris) necessaris pel desenvolupament del Pla, tant per realitzar l'impuls, la coordinació i el lideratge de la implementació del Pla, com a la resta d'àrees i serveis municipals per dur a terme les accions relacionades amb les polítiques de gènere i igualtat d'oportunitats.
- ♦ Concretant el present Pla d'Igualtat en programes anuals que determinin les accions que es duran a terme, qui les realitzarà i els recursos que són necessaris.
- ♦ Elaborant indicadors (quantitatius i qualitatius) que permetin avaluar el grau de compliment d'aquest Pla i el seu impacte en el municipi.

2.2.2. Valorar la creació d'una Regidoria de la Dona mentre la perspectiva de gènere no estigui incorporada a totes les àrees.

- ♦ Promovent la creació d'un Programa de les Polítiques d'Igualtat d'Oportunitats entre dones i homes, que a més d'assessorar la ciutadania, faci seguiment i doni suport a la incorporació de la perspectiva de gènere a totes les àrees i serveis municipals.

2.2.3. Considerar de manera sistemàtica aquest Pla com a marc de referència en totes les actuacions del consistori.

- ♦ Garantint que les actuacions municipals siguin coherents amb les línies estratègiques proposades en aquest Pla.

2.2.4. Segregar les dades per sexe i edat en la recollida i elaboració de la informació municipal (informes, estudis i recerques, memòries de serveis, avaluació de programes...), per conèixer i visibilitzar la situació de dones i homes².

- ◆ Establir un model de memòria de les àrees i serveis municipals, que segregui totes les dades que es recullen per edat i sexe.
 - Recollint tota la informació sobre usuaris i usuàries dels serveis municipals per edat i sexe (Serveis Socials, Activitats esportives, lúdiques, culturals, etc...).

2.2.5. Tenir en compte aquelles situacions en què existeixen diferències i/o desigualtats entre dones i homes a l'hora de dissenyar les actuacions municipals, afavorint aquells col·lectius que requereixen un suport especial.

- ◆ Analitzant el màxim possible l'impacte de gènere abans de dur a terme una política/actuació municipal.
 - Tenint present el treball reproductiu que majoritàriament fan les dones a l'hora d'engegar polítiques o programar activitats³
 - Contemplant l'accés diferencial de dones i homes a les noves tecnologies (internet, correu electrònic...) i com això afecta a l'hora d'accedir a la informació que es dona a la plana web municipal.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Recursos Humans	☐ Regidoria de Promoció de la Vila	☐ Regidoria de Règim Intern
☐ Regidoria d'Hisenda	☐ Educació	☐ Benestar Social
☐ Regidoria de Promoció Econòmica	☐ Cultura	☐ Societat de la Informació i Comunicació
☐ Atenció a la Ciutadania		

² També es poden recollir alguns indicadors qualitius i/o quantitius que permetin un major coneixement de la realitat de les dones de Castellar del Vallès.

³ Per exemple, els intervals de pas del transport públic i els recorreguts, han de tenir present la mobilitat del treball familiar-domèstic. D'altra banda, cal ser conscients de la disponibilitat de la que disposen les persones que tenen responsabilitats familiars. En aquest cas les dones serien les més perjudicades, ja que són elles les que en la majoria dels casos es responsabilitzen de les tasques de cura.

2. ADEQUAR L'ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL AL PRINCIPI D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES

OBJECTIU

2.3. DESENVOLUPAR UNA POLÍTICA DE PERSONAL QUE PROMOGUI LA PARITAT I LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES.

ACCIONS

2.3.1. Conèixer i visibilitzar la realitat de les dones i els homes que treballen a l'Ajuntament de Castellar del Vallès.

- ◆ Realitzant un estudi de la plantilla municipal segregant les dades per àrea, lloc de treball, categoria professional, sou, relació laboral, capacitat per conciliar els diferents temps, ús que fan dels permisos i llicències relacionades amb la conciliació de la vida personal, familiar i laboral, per tal de visibilitzar la realitat municipal en relació a les tasques que es desenvolupen i qui les protagonitza.

2.3.2. Introduint mesures d'acció positiva en la selecció, contractació i promoció del personal municipal per garantir la paritat a l'Ajuntament.

- ◆ Revisant i ampliant, si s'escau, els canals de difusió de les ofertes de treball municipal i adreçar-les, sobretot en el cas de les professions masculinitzades, a aquells espais on hi hagi majoritàriament dones i viceversa.
- ◆ Valorant la possibilitat d'una prioritització de les dones en l'accés i promoció en cas que existeixi igualtat de mèrits/qualificacions, particularment en les categories i/o professions on estiguin infrarrepresentades i viceversa.
- ◆ Garantint, quan sigui possible, que en els càrrecs de responsabilitat de l'Ajuntament⁴ hi hagi una presència equilibrada de dones i homes.

2.3.3. Establir criteris de valoració de gènere i igualtat d'oportunitats en els plec de condicions tècniques per a la contractació de serveis per concurs.

- ◆ Donant punts a l'hora d'accedir als concursos públics, a les empreses que en el seu conveni col·lectiu especifiquin mesures que facilitin la conciliació laboral i familiar de la plantilla, com poden ser permisos o retribucions, o que desenvolupin processos de selecció de personal no discriminatoris.

⁴ També dels patronats i empreses municipals.

2.3.4. Establir mesures que facilitin la conciliació de les responsabilitats personals, familiars i laborals (i polítiques en el cas del personal polític) al personal municipal i que promoguin la coresponsabilitat entre dones i homes.

- ◆ Promoure campanyes d'informació i sensibilització pels treballadors i treballadores de l'Ajuntament entorn al dret de les persones a conciliar el temps laboral, familiar i personal, la importància de la coresponsabilitat, sobre la realitat de la conciliació a l'ajuntament de Castellar del Vallès i fer-los partícips de la política municipal en aquesta qüestió.
- ◆ Donant a conèixer els drets del personal del consistori per a conciliar la seva vida laboral i familiar (la llei de conciliació 8/2006 de mesures relatives a la conciliació de la feina amb la vida familiar del personal de les Administracions públiques catalanes. o altra legislació en matèria de permisos i les mesures de conciliació pròpies de l'Ajuntament.
- ◆ Incloure en les cerimònies de casaments civils que es fan a l'Ajuntament la promoció de la coresponsabilitat.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Recursos Humans	☐ Regidoria de Promoció de la Vila	☐ Regidoria de Règim Intern
☐ Regidoria d'Hisenda	☐ Educació	☐ Benestar Social
☐ Regidoria de Promoció Econòmica	☐ Cultura	☐ Societat de la Informació i Comunicació
☐ Atenció a la Ciutadania		

2. ADEQUAR L'ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL AL PRINCIPI D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES

OBJECTIU

2.4. PROMOURE LA PARTICIPACIÓ DE LES DONES EN L'ACCIÓ MUNICIPAL.

ACCIONS

2.4.1. Conèixer i visibilitzar la participació de les dones en els processos i espais participatius de Castellar del Vallès.

- ◆ Recollint les diferents dades de les activitats que es duguin a terme des del consistori segregades per sexe dels participants i així veure si els interessos de unes i altres són els mateixos o diferents.
- ◆ Recollint en el registre d'entitats i associacions el nombre de dones i homes que formen els seus òrgans de direcció.

2.4.2. Potenciar la participació ciutadana d'una forma paritària tenint en compte els diferents grups d'edat i les diferents cultures.

- ◆ Promovent la participació de les dones en els processos i espais participatius siguin o no de l'Ajuntament.
 - Intentant que els horaris de les sessions participatives permetin l'assistència de les dones i la conciliació personal, familiar i laboral.
 - Mirant d'establir altres mecanismes de participació a través de la utilització de les noves tecnologies de la informació per permetre la participació de les dones i homes que tenen dificultats per assistir a les sessions participatives presencials⁵.
- ◆ Promovent la creació de grups o espais de dones.
- ◆ Promovent la participació de les dones en els espais de presa de decisions de les entitats i associacions.

2.4.3. Implicar la ciutadania i les entitats de Castellar del Vallès, especialment les dones, en la implementació d'aquest Pla.

- ◆ Difonent els continguts i propostes d'aquest Pla entre la ciutadania i les entitats locals.

⁵Primer s'hauria de garantir l'accés d'aquestes dones a les noves tecnologies, ja que en ocasions tenen l'equipament informàtic a casa però no saben utilitzar-les.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- Recursos Humans
- Regidoria d'Hisenda
- Regidoria de Promoció Econòmica
- Atenció a la Ciutadania
- Regidoria de Promoció de la Vila
- Educació
- Cultura
- Regidoria de Règim Intern
- Benestar Social
- Societat de la Informació i Comunicació

2. ADEQUAR L'ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL AL PRINCIPI D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES

OBJECTIU

2.5. PROMOURE LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS I INCENTIVAR LA UTILITZACIÓ D'UN LLENGUATGE NO SEXISTA NI DISCRIMINATORI EN LA COMUNICACIÓ ORAL, ESCRITA I VISUAL DE L'AJUNTAMENT.

ACCIONS

2.5.1. Continuar treballant per un ús no sexista del llenguatge i de les imatges en l'administració pública i en els mitjans de comunicació.

- ♦ Vetllant per l'aplicació de les recomanacions aportades durant les formacions donades al voltant d'aquest tema.
- ♦ Sensibilitzant als regidors i regidores sobre la importància de què siguin un exemple per a la resta de la població, fent un ús no sexista del llenguatge en les seves aparicions públiques.
- ♦ Fomentant en els mitjans de comunicació i en les publicacions de l'Ajuntament la utilització d'imatges no estereotipades ni sexistes entorn el paper social de dones i homes, evitant relacionar les dones amb els espais domèstics i als homes amb el món productiu.

2.5.2. Difondre en els àmbits de comunicació municipals i en els diversos serveis de l'Ajuntament, manuals o llibres d'estil de llenguatge i imatges no sexistes.

2.5.3. Revisar tots els documents administratius i publicacions municipals existents per eliminar el llenguatge sexista i/o les imatges estereotipades i discriminatòries de dones i homes.

- ♦ Garantint que els noms de les categories professionals municipals, així com les regidories, àrees o serveis, cartells dels despatxos o altres denominacions no siguin sexistes.
 - Nomenament en femení i masculí de totes les ofertes i places publicades.
 - Revisant les ofertes públiques d'ocupació per evitar llenguatges i continguts sexistes i discriminatoris.

2.5.4. Crear un apartat, en la futura intranet municipal, sobre Igualtat d'Oportunitats, on tothom pugui aportar les seves opinions i suggeriments. En aquest apartat pot haver informació referent a la igualtat d'oportunitats: notícies o dades que informin i denunciïn sobre les desigualtats existents entre homes i dones.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- Recursos Humans
- Regidoria d'Hisenda
- Regidoria de Promoció Econòmica
- Atenció a la Ciutadania
- Regidoria de Promoció de la Vila
- Educació
- Cultura
- Regidoria de Règim Intern
- Benestar Social
- Societat de la Informació i Comunicació

ÀMBIT D'ACTUACIÓ III: POBLACIÓ

Prevenició i atenció de les situacions de violència, exclusió social i feminització de la pobresa.

En la societat industrialitzada s'han produït diversos canvis sociodemogràfics, com l'augment de l'esperança de vida i la disminució de les taxes de natalitat, dels quals se'n deriven conseqüències com l'envelliment de la població. De la mateixa manera, les onades migratòries de procedència extra comunitària europea estan generant transformacions socials i econòmiques que repercuteixen de manera diferenciada en homes i dones.

En l'elaboració de les polítiques municipals cal tenir en compte els fets demogràfics i les seves repercussions a nivell global, així com els efectes que tenen en determinats grups d'edat i col·lectius. Així doncs, l'exclusió social que significa la impossibilitat d'accedir als drets socials bàsics com l'accés a l'ocupació, a l'educació, a l'habitatge i a la salut, afecten especialment les dones, ja que la tradicional divisió sexual del treball (dones/àmbit familiar i homes/àmbit públic) ha propiciat que l'accés al mercat laboral sigui menor en les dones.

Tot això, ha fomentat la desigualtat salarial i econòmica, generant així una feminització de la pobresa, convertint alguns col·lectius en grups especialment vulnerables. És el cas de les dones que estan soles davant les responsabilitats familiars, les dones immigrants de procedència extra comunitària que pateixen una doble exclusió (en la seva pròpia cultura i en la societat d'acollida), les noies immigrants o de grups social desafavorits (deserció escolar per dedicar-se al treball familiar) o les dones grans (amb pensions de viduitat precàries i amb problemes de salut).

Així doncs, cal desenvolupar mesures d'intervenció i prevenició des de diverses àrees (educació, formació ocupacional, serveis socials) per així evitar el risc d'exclusió. Però, sobretot posant l'accent de gènere que significa desenvolupar polítiques on es contemplin les desigualtats entre homes i dones dins d'aquests col·lectius i afavorir un equilibri en la distribució de les oportunitats.

No hem d'oblidar la violència domèstica i de gènere exercida sobre les dones, una realitat que , malauradament, és compartida a tot arreu i que es repeteix també a Castellar del Vallès . Així, l'objectiu central d'aquest capítol és donar resposta a les diferents manifestacions d'exclusió que pateixen les dones de Castellar.

Panoràmica General de l'Àmbit de Territori

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
3. PROMOURE L'AUTONOMIA, LA INTEGRACIÓ I L'EMPODERAMENT ¹ DE LES PERSONES EN RISC O SITUACIÓ D'EXCLUSIÓ SOCIAL DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE.	3.1. MILLORAR LA QUALITAT DE VIDA DE LES PERSONES GRANS, DE LES DEPENDENTS I DE LES SEVES CURADORES² 3.2. ADEQUAR ELS SERVEIS MUNICIPALS ALS FENÒMENS DE FEMINITZACIÓ DE LA POBRESA I L'EXCLUSIÓ SOCIAL. 3.3. MILLORAR LA QUALITAT DE VIDA DE LES DONES MIGRADES.
4. PROMOURE MESURES PER A LA ERADICACIÓ DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE ³ A CASTELLAR DEL VALLÈS.	4.1. PROMOURE ACCIONS DE PREVENCIÓ I SENSIBILITZACIÓ CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE. 4.2. VETLLAR PER L'ADEQUACIÓ DEL PROTOCOL D'ATENCIÓ A LES DONES QUE PATEIXEN VIOLÈNCIA, EN FUNCIÓ DE LES REALITATS EMERGENTS.

¹ El terme empoderament va sorgir en la Conferència Mundial de les dones a Beijing per a referir-se a l'augment de la participació de les dones en els processos de presa de decisions i l'accés al poder. Aquesta expressió també incideix en un altra dimensió: la presa de consciència del poder que individualment i col·lectivament ostenten les dones i que té a veure amb la recuperació de la pròpia dignitat com a persona. Parteix de perspectives que s'enfoquen en el gènere vist com a part del propi procés d'avanç cap a l'equitat de gènere (Palabras para la Igualdad. Biblioteca Básica Vecinal).

² Tenint en compte que la majoria de persones curadores són dones.

³Tot acte de violència basat en el gènere, que té com a resultat possible o real un dany físic, sexual o psicològic, incloses les amenaces, la coerció o la privació arbitrària de llibertat, independentment de què aquests fets tinguin lloc en la vida pública o privada, i suposant una vulneració dels drets humans fonamentals, que impossibilita el ple desenvolupament de les dones i de la democràcia i que és una manifestació de les relacions de poder històricament desiguals entre els homes i les dones. IV Conferència Mundial de les Dones de Nacions Unides (Beijing, 1995).

Àrees, Regidories i Serveis Municipals Implicats

- Serveis Socials
- Comissió del Pla d'Igualtat
- Programa Municipal Sociosanitari

- PsicoDona

- Comissió per a la creació del Pla d'Immigració
- Policia Local
- EBASP

- Educació
- Consell Municipal de solidaritat i Cooperació.
- Agents del Protocol contra la violència de Gènere.

3. PROMOURE L'AUTONOMIA, LA INTEGRACIÓ I L'EMPODERAMENT DE LES PERSONES EN RISC O SITUACIÓ D'EXCLUSIÓ SOCIAL DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE.

OBJECTIU

3.1. MILLORAR LA QUALITAT DE VIDA DE LES PERSONES GRANS, DE LES DEPENDENTS I DE LES SEVES CURADORES.

ACCIONS

3.1.1. Informar i orientar la ciutadania dels recursos i serveis que existeixen al municipi i/o comarca per facilitar la vida quotidiana de la gent gran, de les persones dependents i de les que tenen cura d'elles (majoritàriament dones), així com dels beneficis que comporten per a totes elles.

- ◆ Difonent els recursos Municipals per a persones dependents, amb un llenguatge entenedor per a tothom.

3.1.2. Mantenir i ampliar els recursos i serveis destinats a persones dependents.

- ◆ Prioritzant en els recursos municipals destinats a la gent gran aquells que s'adrecin a persones dependents i les persones que tenen cura d'elles.
- ◆ Establint com a línia estratègica fonamental la promoció d'actuacions de suport a les famílies amb persones dependents.
- ◆ Valorant la possibilitat d'ampliar els serveis d'atenció domiciliària.
- ◆ Tenint en compte algunes bones pràctiques que ja s'han dut a terme en altres municipis.⁴

3.1.3. Vetllar per a què les necessitats de les dones que tenen cura de persones dependents estiguin cobertes, seguint el que disposa la Llei de dependència.

- ◆ Creant recursos i serveis de suport per a les famílies amb persones malaltes i dependents, tant de suport a les tasques de cura com d'espais d'ajuda mútua on compartir experiències.
- ◆ Garantitzant la formació i capacitació de les famílies amb persones dependents per donar eines i recursos per a la cura, en horaris que facilitin la implicació dels diversos membres de la família i no només de les dones.

⁴ Com per exemple el projecte europeu "Bon veïnatge" , promogut per l'Ajuntament de Barcelona. Més informació a la pàgina web del projecte <http://www.bcn.es/bonveinatge/>

3.1.4. Realitzant accions adreçades a les persones curadores per tal de possibilitar, en la mesura del possible, la seva autonomia, moments de descans, etc.

- ♦ Valorant la possibilitat de crear una xarxa de suport a les persones grans que viuen soles amb la col·laboració de les entitats del municipi.
- ♦ Valorant la possibilitat de crear una xarxa d'ajut i suport per a persones que tenen al seu càrrec persones amb discapacitats.

3.1.5. Reconèixer i visibilitzar l'experiència i els sabers que acumulen les persones grans.

- ♦ Incloure la perspectiva intergeneracional en totes les activitats i accions que es desenvolupin al municipi.
- ♦ Promoure la realització de tallers d'intercanvi de coneixements entre diferents generacions, per exemple a les escoles, residències, esplais, casals, etc.

3.1.6. Promoure la implicació dels homes en la cura de les persones dependents.

- ♦ Desenvolupant (als centres educatius i demés espais de caràcter públic) accions de promoció de la corresponsabilitat en les tasques de cura⁵
- ♦ Sensibilitzant sobre els perjudicis de la doble (o triple jornada per algunes dones) que suposa per a la salut, i per tant, de la necessitat de compartir les tasques de cura i minimitzar els riscos.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Serveis Socials	☐ Comissió per a la creació del Pla d'Immigració	☐ Educació
☐ Comissió del Pla d'Igualtat	☐ Policia Local	☐ Consell Municipal de solidaritat i Cooperació
☐ Programa Municipal Sociosanitari	☐ EBASP	☐ Agents del Protocol contra la violència de Gènere.

⁵ Aquest tipus d'activitats podrien formar part d'un programa de promoció de la corresponsabilitat de dones i homes en el treball familiar-domèstic (tant en les tasques domèstiques com en les tasques de cura).

3. PROMOURE L'AUTONOMIA, LA INTEGRACIÓ I L'EMPODERAMENT DE LES PERSONES EN RISC O SITUACIÓ D'EXCLUSIÓ SOCIAL DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE.

OBJECTIU

3.2. ADEQUAR ELS SERVEIS MUNICIPALS ALS FENÒMENS DE FEMINITZACIÓ DE LA POBRESA I L'EXCLUSIÓ SOCIAL

ACCIONS

3.2.1. Conèixer com afecten els processos d'exclusió social a les dones i els homes del municipi.

- ◆ Segregant per sexe, edat i situació familiar totes les dades de problemàtiques ateses als serveis socials municipals.
- ◆ Fent un anàlisi sobre els processos d'exclusió social i de feminització de la pobresa o altres fenòmens d'exclusió a Castellar del Vallès, que permeti dur a terme accions concretes.

3.2.2. Facilitar i potenciar la creació d'espais de relació entre dones tant joves com madures i grans, oberts a les demandes i/o necessitats que es detectin des d'una perspectiva oberta, inclusiva i variada, que inclogui la realitat de les dones dels diferents col·lectius de major risc-mares i àvies soles, dones aturades, sense formació, immigrades...

3.2.3. Assessorar i orientar les dones sobre els recursos dels que disposen ai les possibilitats reals que tenen en funció de la seva situació.

- ◆ Donant a conèixer els diferents serveis i programes de què disposen al municipi (EBASP, Programa municipal sociosanitari, Pla integral d'atenció a les persones...) per canals que arribin a totes.
- ◆ Mantenir el funcionament del Punt d'Assessorament per a dones sobre Igualtat d'Oportunitats (PADI) gestionant totes les demandes en relació aquests temes.

3.2.4. Establir criteris de gènere en el barems establerts per a l'adjudicació i concessió d'ajuts.

- ◆ Tenint especialment en compte l'accés de les llars monomarentals i d'altres dones en risc o situació d'exclusió social a les diferents prestacions i recursos socials municipals.
- ◆ Contemplant la possibilitat de valorar la monomarentalitat com a criteri en la concessió dels diferents tipus de prestacions.

3.2.5. Introduint la perspectiva de gènere en els projectes de cooperació al desenvolupament en els que col·labori l'Ajuntament. .

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- Serveis Socials
- Comissió del Pla d'Igualtat
- Programa Municipal Sociosanitari
- Comissió per a la creació del Pla d'Immigració
- Policia Local
- EBASP
- Educació
- Consell Municipal de solidaritat i Cooperació
- Agents del Protocol contra la violència de Gènere.

3. PROMOURE L'AUTONOMIA, LA INTEGRACIÓ I L'EMPODERAMENT DE LES PERSONES EN RISC O SITUACIÓ D'EXCLUSIÓ SOCIAL DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE.

OBJECTIU

3.3. MILLORAR LA QUALITAT DE VIDA DE LES DONES MIGRADES.

ACCIONS

3.3.1. Incloure la perspectiva de gènere en els estudis sobre migració al municipi.

- ◆ Fent visible les diferents circumstàncies de les dones i homes immigrants.
- ◆ Tenint en compte que la precarietat i la dependència tenen un major impacte entre les dones migrades.

3.3.2. Donar a conèixer a les dones nouvingudes els recursos d'atenció municipals i facilitar-ne l'accés.

- ◆ Contemplant la possibilitat d'elaborar una guia de recursos específicament adreçada a les dones immigrades
 - Publicant-la en els idiomes dels principals països de procedència a més d'en castellà i català.

3.3.3. Continuar desenvolupant i ampliar les activitats lingüístiques i culturals adreçades a la població nouvinguda que facilitin l'adaptació de les dones immigrades. Per exemple:

- ◆ Mantenint les activitats d'aprenentatge de la llengua autòctona.
- ◆ Fent activitats a través de les escoles o altres espais on sigui habitual la presència i la participació de les dones.
 - Promovent, per exemple, projectes d'intercanvi de mares i pares immigrants i autòctons.
- ◆ Contemplant la possibilitat d'oferir cursos i activitats específiques per a dones.
- ◆ Tenint en compte que l'aprenentatge de la llengua autòctona com a única acció és insuficient per facilitar l'adaptació de les persones nouvingudes a la societat d'acollida.

3.3.4. Establir espais de relació entre persones immigrants i autòctones, per afavorir la integració de les dones immigrants i la convivència i el coneixement d'altres cultures.

- ◆ Garantint que ambdós col·lectius (persones immigrades i autòctones) s'impliquen al mateix nivell.

- ◆ Fent especial èmfasi en la inclusió de les dones en els espais de participació, independentment de la seva procedència i situació familiar, potenciant la seva representació en tots els nivells.
- ◆ Potenciant la participació de les dones immigrants en les festes comunitàries, associacions de veïnat, etc.
- ◆ Impulsant l'intercanvi de coneixements, costums, gastronomia, etc. més enllà dels intercanvis lingüístics⁶.
 - Fomentant sobre tot la participació de la gent jove en aquest tipus d'activitats per tal de facilitar el contacte i la relació entre iguals de diversos orígens.
- ◆ Organitzant activitats sobre gastronomia multicultural, a través, per exemple, del mercat municipal⁷.

3.3.5. Fer activitats de sensibilització dirigides a la ciutadania per superar prejudicis i estereotips entorn les persones immigrants i donar a conèixer el valor enriquidor de la convivència de diferents cultures.

- ◆ Potenciant la participació de les entitats i associacions del municipi en la promoció d'una ciutat acollidora, respectuosa i compromesa, a través de pactes de la ciutadania, incentius a les activitats que promoguin el reconeixement i el respecte a la diversitat, etc.
- ◆ Donant suport als centres educatius del municipi perquè treballin el respecte a la diferència i diversitat.
 - Fent servir, per exemple, el material que s'ofereix a la Guia Didàctica de la Diputació de Barcelona.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Serveis Socials	☐ Comissió per a la creació del Pla d'Immigració	☐ Educació
☐ Comissió del Pla d'Igualtat	☐ Policia Local	☐ Consell Municipal de solidaritat i Cooperació
☐ Programa Municipal Sociosanitari (PMSC)	☐ EBASP	☐ Agents del Protocol contra la violència de Gènere.

⁶A l'abril d'aquest any 2007, per exemple, mitjançant una subvenció a Via Solidaria s'organitzà una festa solidaria per tal de fomentar la riquesa de l'intercanvi cultural.

⁷ Aquests tipus d'activitats permeten treballar tant amb població immigrada (integració a través del coneixement del menjar i costums de la zona i l'establiment de xarxes de relació...) com amb l'autòctona.

4. PROMOURE MESURES PER A LA ERADICACIÓ DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE⁸ A CASTELLAR DEL VALLÈS.

OBJECTIU

4.1. PROMOURE ACCIONS DE PREVENCIÓ I SENSIBILITZACIÓ CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE.

ACCIONS

4.1.1. **Proposar intervencions educatives de prevenció de la violència adreçades a l'alumnat dels centres d'educació formal i no formal del municipi.**

- ◆ Oferint tallers de prevenció de la violència de gènere i/o de promoció de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes.
- ◆ Oferint assessorament tècnic pel desenvolupament d'activitats dins de l'acció tutorial que contemplin la temàtica de gènere, igualtat d'oportunitats, prevenció de la violència, etc.
- ◆ Tenint en compte tots els nivells educatius, fent propostes adequades a cada nivell educatiu.

4.1.2. **Desenvolupar accions de sensibilització entorn la violència de gènere.**

- ◆ Contextualitzant-les en el marc ampli de la igualtat d'oportunitats dona-home (corresponsabilitat, conciliació, estereotips, etc.).
- ◆ Adherint-se al manifest oficial contra la violència de gènere per commemorar el 25 de Novembre, Dia Internacional contra la Violència vers les Dones.
- ◆ Donant suport a les accions o campanyes institucionals que denunciïn i rebutgin la violència de gènere, fent-ne difusió entre la ciutadania.
- ◆ Donant suport a les activitats entorn el 25 de Novembre on la ciutadania (de totes les edats i procedències) participi activament.
- ◆ Contemplant la realització d'accions que ajudin a trencar amb els estereotips i falses imatges dels perfils de dona maltractada i home agressor.
- ◆ Difonent la guia de bones pràctiques entorn el tractament de la violència als mitjans de comunicació entre els i les professionals de la comunicació⁹.

⁸ Tot acte de violència basat en el gènere, que té com a resultat possible o real un dany físic, sexual o psicològic, incloses les amenaces, la coerció o la privació arbitrària de llibertat, independentment de què aquests fets tinguin lloc en la vida pública o privada, i suposant una vulneració dels drets humans fonamentals, que impossibilita el ple desenvolupament de les dones i de la democràcia i que és una manifestació de les relacions de poder històricament desiguals entre els homes i les dones. IV Conferència Mundial de les Dones de Nacions Unides (Beijing, 1995)

⁹ Recomanacions sobre el Tractament de la Violència de Gènere en els Mitjans de Comunicació, Institut Català de les Dones. <http://www.gencat.net/icdona/docs/recomana2.pdf>

- ◆ Donant espai per reflexionar entorn a la violència envers les dones (violència domèstica, desigualtats i discriminacions per raó de sexe, etc.) en els mitjans de comunicació locals
- ◆ Facilitant enllaços a altres pàgines relacionades amb la violència envers les dones de de la web municipal.

4.1.3. Promoure activitats formatives i informatives (cursos, tallers, sessions informatives...) sobre igualtat d'oportunitats i tractament i prevenció de la violència. Per exemple:

- ◆ Oferint activitats formatives i informatives (cursos, tallers participatius, sessions informatives...) adreçades als professionals de l'educació de Castellar del Vallès, per a què duguin a terme accions de prevenció i detecció de la violència.
- ◆ Fent arribar informació sobre activitats i propostes que s'organitzen des de diferents institucions o entitats especialitzades en aquesta temàtica.
- ◆ Fent arribar informació a les mares i pares sobre igualtat d'oportunitats i prevenció de la violència a través de les AMPAs o amb cartes periòdiques, adequant els continguts al nivell educatiu dels i les filles.

4.1.4. Fomentant intervencions de prevenció de la violència de gènere en altres espais educatius i de formació del municipi. Per exemple:

- ◆ Des de l'Escola Municipal de Persones Adultes proposant xerrades, sessions informatives sobre la violència de gènere, les seves causes, recursos dels quals disposen les persones afectades, etc.
- ◆ Vetllant per a què en els centres d'educació no formal (ludoteques, casals...) s'adaptin els continguts a l'edat de les i els participants, en especial, desenvolupant activitats adreçades a la gent jove per a prevenir relacions abusives.
- ◆ Mantenint les accions formatives, que ja es desenvolupen en relació a aquest tema, als i les monitores d'educació en el lleure del municipi.

4.1.5. Impulsar i donar suport a les iniciatives sorgides des de la societat civil entorn la violència de gènere. Per exemple:

- ◆ Recolzant la tasca de les persones o entitats que treballin el tema.
- ◆ Establint el tractament de la violència de gènere (prevenció, detecció o recuperació) com a línia de treball a les bases per a obtenir subvencions que provinguin de l'Ajuntament.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Serveis Socials	☐ Comissió per a la creació del Pla d'Immigració	☐ Educació
☐ Comissió del Pla d'Igualtat	☐ Policia Local	☐ Consell Municipal de solidaritat i Cooperació
☐ Programa Municipal Sociosanitari	☐ EBASP	☐ Agents del Protocol contra la violència de Gènere.
☐ PsicoDona		

4. PROMOURE MESURES PER A LA ERADICACIÓ DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE A CASTELLAR DEL VALLÈS.

OBJECTIU

4.2. VETLLAR PER L'ADEQUACIÓ DEL PROTOCOL D'ATENCIÓ A LES DONES QUE PATEIXEN VIOLÈNCIA, EN FUNCIÓ DE LES REALITATS EMERGENTS.

ACCIONS

4.2.1. Establir els mecanismes de coordinació necessaris per garantir el funcionament adequat del Circuit Local d'Atenció.

- ◆ Destinant més recursos (humans i materials) per a l'acompanyament professional davant la urgència i per adequar les seves accions més enllà de les mesures del pla reactiu.
- ◆ Mantinent la Comissió del protocol com a òrgan de referència per tal que:
 - Vetlli per un funcionament adequat del circuit.
 - Estableixi un sistema d'informació conjunt (amb els indicadors adequats) que permeti el tractament de les dades de forma global.
 - Funcioni com a Observatori de la Violència de Gènere a Castellar del Vallès.
- ◆ Establint reunions periòdiques de coordinació i seguiment de tots els i les professionals implicades (Serveis Sanitaris, Mossos d'Esquadra, Policia Local, Serveis Socials)
- ◆ Estudiant la possibilitat d'integrar agents educatius i laborals en el Protocol per garantir una atenció integral a les persones afectades.

4.2.2. Consolidar, fer difusió i ampliar els serveis i recursos específics d'atenció a dones que pateixen o hagin patit violència.

- ◆ Mantinent i promovent el servei de teleassistència mòbil.
- ◆ Fent difusió del funcionament del circuit entre el personal municipal, incidint en la importància de conèixer els recursos i serveis existents encara que no siguin propis de les seves tasques professionals.
- ◆ Fent difusió dels diferents recursos que existeixen en aquest àmbit a totes les dependències dels serveis públics i també privats per tal que tothom que ho necessiti pugui accedir-hi sense dificultats .
- ◆ Valorant la inclusió d'un apartat específic a la web municipal, de fàcil accés, que contingui informació referent a aquest tipus de violència, les formes de detecció i els recursos existents per afrontar-la.

- ◆ Vetllant per a la formació dels agents de la Policia Local per tal de garantir una preparació específica per rebre i atendre les dones que hagin patit una situació de violència.
- ◆ Procurant de recursos econòmics per poder oferir un acolliment idoni per acollir dones i criatures mentre es tramiten les respostes necessàries.
- ◆ Mantenint els Serveis d'Assistència Psicològica i Assessorament Jurídic, garantint un espai d'atenció adequat i fent difusió del servei a totes les dones del municipi (de totes les edats i procedències).

4.2.3. Oferir una atenció integral per a la recuperació de les persones afectades per la violència de gènere.

- ◆ Establint els mecanismes de coordinació interprofessional adequats per millorar l'atenció a les dones i evitar la victimització secundària.
- ◆ Atenent a altres persones que indirectament també han patit o pateixen les conseqüències de la violència de gènere (fills i filles, mares i pares o persones properes de dones afectades...). Per exemple, serveis d'atenció integral adreçats tant a mares i a fills i filles, amb suport psicològic (individual i/o grupal), pautes per a la educació, etc.
- ◆ Desenvolupant activitats i accions per afavorir la recuperació integral (autoestima, grups d'ajuda mútua, integració social i laboral...) de les dones que han patit o pateixen violència.

4.2.4. Millorar la situació de les dones immigrades en situació de risc de violència de gènere o que la pateixen.

- ◆ Valorant la possibilitat de crear un servei d'atenció especialitzada i amb professionals amb la formació adequada sobre el tema.

4.2.5. Desenvolupar un programa de formació permanent per les i els agents implicats en el Protocol d'atenció a les dones que pateixen violència per tal de dotar-los d'eines adients d'intervenció.

- ◆ Fent accions formatives periòdiques pels agents implicats en el protocol.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Serveis Socials	☐ Comissió per a la creació del Pla d'Immigració	☐ Educació
☐ Comissió del Pla d'Igualtat	☐ Policia Local	☐ Consell Municipal de solidaritat i Cooperació
☐ Programa Municipal Sociosanitari	☐ EBASP	☐ Agents del Protocol contra la violència de Gènere
☐ PsicoDona		

ÀMBIT D'ACTUACIÓ IV: EDUCACIÓ

La coeducació: eina pel desenvolupament integral de les persones.

La construcció del sistema sexe - gènere es realitza en el context dels diferents espais educatius en els quals té lloc el procés de socialització de la persona: família, lleure, escola, mitjans de comunicació, entre d'altres. En aquest procés s'interioritzen diferents rols i valors i es potencien diverses capacitats en funció del sexe.

És necessari potenciar la **coeducació** com a filosofia pedagògica que, partint d'una anàlisi de gènere, fomenti actituds, valors i capacitats que possibilitin un autèntic desenvolupament integral de cada nena i nen, qüestionant així la pròpia estructura de l'actual model educatiu. Aquest treball implica la sensibilitat de la comunitat educativa i també, de forma especial, de la societat en general. Escola, família i agents enculturitzadors/socialitzadors han d'avançar en la construcció d'un sistema coeducatiu que prepari les persones per a la plena corresponsabilitat en l'àmbit públic, en el domèstic i en el personal.

La coeducació proposa un canvi radical d'estructura i per tant, un nou disseny de programes que facilitin, no tan sols l'elecció d'opcions acadèmiques i professionals no estereotipades, sinó que posin els mitjans per a què homes i dones puguin ser persones plenament corresponsables, potenciant en l'alumnat la presa de decisions i el desenvolupament de l'autonomia i la responsabilitat a nivell personal, familiar, social i professional, des de l'autoconeixement i l'autoestima. Això implica també contemplar l'educació de forma integral, des de tots els seus espais de socialització, el sistema reglat i l'educació no formal.

Per altra banda, l'educació de persones adultes i l'educació permanent, han de planificar la seva oferta contemplant els interessos de les dones, les seves experiències i coneixements. També els obstacles implícits i explícits que els impedeixen accedir a les diferents ofertes formatives o prosseguir un determinat itinerari formatiu.

Panoràmica General de l'Àmbit d'Educació

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
5. PROMOURE UNA EDUCACIÓ PER LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES	5.1. SENSIBILITZAR I FORMAR A LA COMUNITAT ESCOLAR (PROFESSORAT, ALUMNAT, AMPAS I FAMÍLIES) EN EL PRINCIPI D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS. 5.2. INCREMENTAR LA CORRESPONSABILITAT ENTRE HOMES I DONES EN LES TASQUES EDUCATIVES. 5.3. ADEQUAR L'OFERTA FORMATIVA A LA REALITAT MUNICIPAL DES DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE. 5.4. PROMOURE LA FORMACIÓ DE LES PERSONES ADULTES DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE.

Àrees, Regidories i Serveis Municipals Implicats

☐ Àrea Social ☐ Ensenyament ☐ Joventut	☐ Àrea de Serveis a les Persones ☐ Benestar Social ☐ Esports	☐ Cultura i Lleure

5. PROMOURE UNA EDUCACIÓ PER LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES.

OBJECTIU

5.1. SENSIBILITZAR I FORMAR A LA COMUNITAT ESCOLAR (PROFESSORAT, ALUMNAT, AMPAS I FAMÍLIES) EN EL PRINCIPI D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS.

ACCIONS

5.1.1. **Assessorar i sensibilitzar als centres d'educació formal i informal del municipi per tal que estableixin una línia de treball basada en la coeducació i la igualtat d'oportunitats proposant-los accions diverses, facilitant material i recursos de gènere, i motivant a fer activitats amb perspectiva de gènere.**

- ♦ Recollint i divulgant dades segregades per sexes sobre la situació educativa del municipi respecte a la igualtat d'oportunitats (coeducació, llenguatge, etc.) que afavoreixin la reflexió respecte a la igualtat d'oportunitats als centres educatius.
- ♦ Facilitant material i recursos didàctics de gènere (llibres, maletes pedagògiques, vídeos, etc.) per incorporar i/o recolzar la coeducació en la pràctica educativa.
- ♦ Treballant des d'una perspectiva explícitament coeducativa i amb accions concretes per tal de trencar les estructures de gènere existents que perpetuen relacions marcades per la superioritat d'un sexe sobre l'altre i converteixen la coeducació en una mera abstracció.
- ♦ Recomanant a la comunitat escolar l'ús d'un llenguatge no sexista.
- ♦ Promovent activitats d'ús no sexista dels jocs i joguines a la ludoteca del Centre infantil Les Tres Moreres i la Biblioteca.
- ♦ Valorant la possibilitat de comptar amb un fons bibliogràfic de gènere i coeducació a la biblioteca municipal i als centres de recursos pedagògics per tal de visibilitzar la presència de les dones a la història i a la societat en general. A falta de material exclusiu es podria crear un estant que inclogui obres de dones o obres on siguin elles les protagonistes.
- ♦ Donant a conèixer entre el professorat l'existència de materials i informació per recolzar una educació igualitària des de la diferència.

5.1.2. Realitzar accions formatives i de sensibilització sobre gènere, coeducació i igualtat d'oportunitats adreçades al professorat, AMPAs, a les famílies i al personal municipal que treballi en temes d'ensenyament, infància i joventut.

- ◆ Sobre la relació entre el llenguatge (verbal i no verbal) i la construcció de la identitat de les nenes i nens, en especial entre les i els professionals que treballen amb infància (escoles bressol, escola de família, educació infantil).
- ◆ Difonent bones pràctiques, diferents experiències d'altres municipis sobre el Pati Coeducatiu, reflexions entorn a l'influència dels espais de joc en la transmissió d'estereotips de gènere i informació sobre coeducació a la revista B-124.

5.1.3. Promoure la participació de les famílies en el foment d'una educació basada en les persones, no en el seu sexe.¹

- ◆ Promovent la participació dels homes en totes les activitats escolars dels diferents centres educatius i a l'Escola de Pares i Mares.
- ◆ Fomentant una educació basada en la igualtat d'oportunitats en l'àmbit familiar organitzant xerrades per a pares i mares sobre les relacions igualitàries, els estereotips de gènere i la coeducació, per exemple a l'Escola de Pares.
- ◆ Informant a mares, pares, tutors/es sobre les accions que s'estan duent a terme en els centres educatius mitjançant cartes o cartells de l'escola.
- ◆ Reflexionant amb mares i pares sobre la importància dels contes i pel·lícules en la reproducció d'estereotips.
- ◆ Promoure campanyes o exposicions de promoció del joc coeducatiu (per exemple al Nadal).

5.1.4. Realitzar activitats que fomentin la igualtat d'oportunitats i la coeducació de nens i nenes i jovent en els centres escolars i de lleure de Castellar del Vallès.

- ◆ Fomentant, sobretot a l'Educació secundària, grups i espais de reflexió de gènere entre l'alumnat, que partint de la seva experiència personal tractin el tema de la igualtat d'oportunitats i les relacions equitatives, a partir de diferents eixos temàtics.

¹ Aquesta acció està relacionada amb l'objectiu 5.2. sobre corresponsabilitat entre homes i dones.

- ◆ Promoure tallers sobre els beneficis del repartiment del treball domèstic entre dones i homes per promoure el desenvolupament i l'autonomia dels i les adolescents, sensibilitzant contra els estereotips sexistes, etc.

5.1.5. Induint progressivament la perspectiva de gènere en els continguts dels crèdits variables i a les activitats que es proposen als centres educatius de Castellar.

- ◆ Si hi ha un crèdit de coneixement del medi o d'història de la ciutat, incorporar informació sobre l'aportació de les dones.
- ◆ Promoure tallers de Prevenció de la Violència de Gènere i de corresponsabilitat en la contracepció o el sexe segur.
- ◆ Promovent activitats entorn del Dia de la Dona (8 de Març) i altres dates com el 25 de Novembre (dia contra la violència vers les dones), dotant-les de contingut.
- ◆ Tenint present la coeducació a les biblioteques escolars i municipals a través d'exposicions, de llibres i contes coeducatius... així com en les activitats que es realitzin en aquests espais.

5.1.6. Incentivar la participació de nenes i nens en les propostes esportives evitant la segregació per raó de sexe² mitjançant activitats que els puguin semblar atractives més enllà de les ofertes tradicionals³.

- ◆ Apropant als nois aquells esports que practiquen majoritàriament les noies i viceversa.
- ◆ Facilitant l'existència d'equips mixtes escolars.

5.1.7. Recomana a la comunitat escolar l'ús d'un llenguatge no sexista en els materials que elaborin (cartes als pares i mares, revistes escolars, cartells, etc.) i en la relació amb l'alumnat.

- ◆ Fent arribar als centres educatius alguna guia que existeixi per a l'ús no sexista del llenguatge i les imatges.

² Aquesta acció serà ampliada al capítol d'Usos del Temps.

³ La creació d'Associacions esportives escolars pot ser una bona manera de generar implicació entre l'alumnat.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Àrea Social	☐ Àrea de Serveis a les Persones	☐ Cultura i Lleure
☐ Ensenyament	☐ Benestar Social	
☐ Joventut	☐ Esports	

5. PROMOURE UNA EDUCACIÓ PER LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES.

OBJECTIU

5.2. INCREMENTAR LA CORRESPONSABILITAT ENTRE HOMES I DONES EN LES TASQUES EDUCATIVES.

ACCIONS

5.2.1. Fomentar l'assistència dels pares a les activitats per a pares i mares dels centres educatius, les AMPAs o en d'altres projectes i equipaments municipals.

- ◆ Promovent la participació d'homes al Programa *Créixer amb tu* i a l'*Escola de Pares*.
- ◆ Adreçant la correspondència als pares (sense excloure les mares) on se'ls convidi a participar i se'ls sensibilitzi de la importància que participin en l'educació dels seus fills i filles.

5.2.2. Incentivar als pares per a què assisteixin a les reunions de pares i mares o a entrevistes amb l'educador/a dels centres educatius.

- ◆ Inclouent en la informació que es dona sobre les escoles (fulletó informant sobre el projecte educatiu del Centre, etc.) la importància de la implicació de la família, això és pare i mare, tutor i tutora...en l'educació dels seus fills i filles i recordant que és un procés que permetrà el creixement i desenvolupament del menor.
- ◆ Promovent una campanya de sensibilització adreçada a homes per promoure la corresponsabilitat de mares, pares i escola en l'educació dels seus fills i filles.
- ◆ Promovent el desenvolupament d'activitats sobre temes de conciliació i corresponsabilitat.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Àrea Social	☐ Àrea de Serveis a les Persones	☐ Cultura i Lleure
☐ Ensenyament	☐ Benestar Social	
☐ Joventut	☐ Esports	

5. PROMOURE UNA EDUCACIÓ PER LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES.

OBJECTIU

5.3. ADEQUAR L'OFERTA FORMATIVA A LA REALITAT MUNICIPAL DES DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE.

ACCIONS

5.3.1. Promoure anàlisis de gènere sobre la realitat educativa, per tal de poder contrastar dades i extraure'n tendències que permetin dur a terme una intervenció efectiva.

5.3.2. Mantenir i millorar els recursos municipals adreçats a la infància i les seves famílies.

5.3.3. Fomentar l'ampliació de l'oferta de cicles formatius, programes de transició al treball, programes de garantia social etc. a Castellar del Vallès per tal de contrarestar el dèficit de recursos pre-laborals i formatius per al jovent.

- ◆ Creant nous itineraris per tal d'oferir un ventall adequat de cursos per a adolescents que tingui en compte habilitats, necessitats i interessos de nois i noies.
- ◆ Promovent activitats i experiències per tal de potenciar metodologies més properes al món laboral que a l'escolar.

5.3.4. Potenciar accions de prevenció de l'absentisme en els centres educatius.

- ◆ Recolzant el projecte de suport socioeducatiu, fent especial èmfasi en les carències en el procés de socialització, que acostumen a ser l'arrel del fracàs escolar.
- ◆ Intentant adaptar els currículums a les necessitats concretes de l'alumnat de Castellar.
- ◆ Promovent la motivació i orientació laboral de noies i nois en base al principi d'igualtat d'oportunitats.
- ◆ Promovent el valor afegit de la cultura de l'estudi.

- ◆ Promovent tallers de motivació amb noies i nois absentistes-fora d'horari escolar però d'assistència recomanada- per treballar la projecció de futur que fan de si mateixes/os, qüestionant els rols i estereotips de gènere, tant a nivell personal com laboral i reflexionant sobre com poden arribar-hi.

5.3.5. Incloure la perspectiva de gènere als projectes socioeducatius impulsats des de l'Ajuntament.

5.3.6. Promoure des de l'Ajuntament jornades de reflexió i anàlisi al voltant de la Igualtat d'oportunitats al municipi.

5.3.7. Promoure una educació basada en el respecte a la diferència i les relacions no abusives⁴.

- ◆ Promovent el coneixement i el respecte pels Drets Humans.
- ◆ Mostrant l'oportunitat d'enriquiment cultural que suposa la convivència amb altres cultures, oferint la possibilitat de conèixer altres realitats i maneres de fer.
- ◆ Promovent el respecte a les diferències tant culturals, com d'orientació sexual com de gènere a l'àmbit escolar.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Àrea Social	☐ Àrea de Serveis a les Persones	☐ Cultura i Lleure
☐ Ensenyament	☐ Benestar Social	
☐ Joventut	☐ Esports	

⁴ Tenint en compte com a marc de treball el *Pla d'acollida als nousvinguts* i incorporant-hi la perspectiva de gènere.

5. PROMOURE UNA EDUCACIÓ PER LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES.

OBJECTIU

5.4. PROMOURE LA FORMACIÓ DE LES PERSONES ADULTES DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE.

ACCIONS

5.4.1. **Seguir recolzant , millorant i ampliant l'oferta de l'Escola Municipal d'Adults.**

- ◆ Canviant el nom de Escola Municipal d'Adults pel d'Escola de Persones Adultes, per tal de fer servir un llenguatge no sexista.
- ◆ Tenint en compte alhora de programar els horaris, que moltes persones interessades en apuntar-s'hi , especialment les dones, ho han de compaginar amb la vida laboral i familiar.
- ◆ Seguint recolzant les activitats relacionades amb el gènere i la igualtat d'oportunitats.
- ◆ Trencant amb els estereotips i patrons culturals ⁵.

5.4.2. **Incloure una programació municipal de formació de persones adultes amb perspectiva de gènere, que inclogui tallers, conferències, cursos...que qüestionin la tradicional estereotipació de dones i homes.**

- ◆ Promovent activitats al voltant de les responsabilitats entre dones i homes en l'àmbit domèstic, per potenciar el repartiment de les tasques domèstiques, des d'una vessant lúdica i divertida⁶.
- ◆ Promovent l'ús de noves tecnologies adequats a les necessitats de dones i homes fent-ne la difusió necessària⁷.
- ◆ Promovent la corresponsabilitat en les tasques reproductives, per tal d'afavorir una participació més equilibrada en els àmbits públic i privat tant dels homes com de les dones.

5.4.3. **Donar suport a les accions o programes d'intercanvi de coneixements entre dones del municipi per tal de fomentar el seu empoderament.**

⁵ Per tal d'apropar les dones a les formacions per a titulacions oficials i als homes a la formació més bàsica com l'alfabetització.

⁶ Veure exemples de la Guia de Bones Pràctiques de "Talleres de intercambio de tareas y responsabilidades entre hombres y mujeres en el ámbito doméstico", del "Proyecto AUKERA" de l'EMAKUNDE, Instituto Vasco de la Mujer.

⁷ Valorar l'organització de sessions de difusió obertes a la ciutadania sobre el procés i resultats del projecte europeu Leonardo "women's network" sobre les dones i les noves tecnologies.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- Àrea Social
- Ensenyament
- Joventut

- Àrea de Serveis a les Persones
- Benestar Social
- Esports

- Cultura i Lleure

ÀMBIT D'ACTUACIÓ V: USOS DEL TEMPS

Temps productiu, reproductiu, comunitari i personal, per una nova distribució dels temps.

L'activitat productiva i reproductiva no són activitats paral·leles, estan vinculades, es condicionen mútuament i tenen molta relació amb la disponibilitat de gaudir d'un temps personal i d'acció comunitària. És evident que les dones treballen, la diferència clau la trobem en la possibilitat de disposar d'un sou i una regularització dels horaris, temps de descans, de vacances i del reconeixement de la pràctica professional o en la realització de les tasques que es desenvolupen per mantenir la llar i la família, que no tenen cap regularització i es defineixen per un baix valor social i un protagonisme bàsicament femení.

En paraules de Cristina Carrasco¹: "Encara que el sistema en termes monetaris-econòmics no podria subsistir només amb el treball mercantil, molt més important és un altre aspecte, aquell que pràcticament el defineix, aquell que determina el seu objectiu bàsic: el ser responsable de la cura de la vida humana. La qual cosa implica no només la subsistència biològica, sinó el benestar, la qualitat de vida, els afectes, les relacions, etc., tot allò que ens fa persones."

L'accés al món del treball està, avui en dia, lluny de la igualtat d'oportunitats i és encara més evident quan els contractes temporals es realitzen en major mida a dones, en la dificultat de les dones majors de 40 anys i els col·lectius de dones immigrades a trobar una feina i en la segregació vertical (escassa presència de dones en càrrecs de responsabilitat i direcció).

A la nostra societat sembla que hem superat l'accés diferencial a l'educació, dones i homes ens podem preparar per accedir a la feina remunerada, però les diferències entre unes i altres en l'àmbit laboral són encara molt evidents: a Castellar durant l'any 2006, del total de persones aturades (918), un 67.4% eren dones², a més respecte a la taxa d'atur registrada l'any 2005, la taxa de dones aturades (14.35%) va tenir un valor superior al doble de la taxa masculina (6.20%).

¹ Cristina Carrasco és professora de Teoria Econòmica de la Universitat de Barcelona. Extret de la conferència "Tiempo de trabajo, tiempo de vida: reorganización o conciliación?", 30 de Gener de 2004.

² Institut d'Estadística de Catalunya 2006.

D'altra banda, al mercat laboral de Castellar del Vallès es dona una segregació horitzontal de l'ocupació. Hi ha sectors feminitzats i masculinitzats. Per posar un exemple, un 92.2% de les persones que es dediquen al servei domèstic són dones, mentre que un 90% de les persones que es dediquen a la indústria de l'extracció són homes. Alhora també hi ha segregació de caràcter vertical amb molt poques dones en càrrecs de direcció (28.4%). Un altre punt que mereix una reflexió és el fet que l'interès de les dones pels espais professionals no ha anat acompanyat d'un acostament dels homes a les tasques familiars i domèstiques. A Castellar, la corresponsabilitat en les tasques domèstiques és gairebé inexistent. El 98.7% de les persones considerades "no actives" que declaren dedicar-se al treball domèstic/reproductiu són dones³. Aquestes tasques no reconegudes i les persones que les desenvolupen són considerades com a població no activa; les diferències són evidents.

Tot i això hi ha moltes dones que reivindiquen desenvolupar-se en el món laboral i familiar en corresponsabilitat amb els seus companys i en igualtat d'oportunitats. Situació que evidencia la necessitat d'un compromís per part de tothom (ciutadania, administracions públiques, teixit empresarial i comercial) per facilitar una nova distribució del temps on les responsabilitats estiguin més repartides. Aquesta nova distribució està molt lligada al concepte de **conciliació**, paraula derivada del llatí *conciliare*, que significa posar d'acord els qui estaven oposats entre si⁴. Es refereix a la possibilitats de compatibilitzar els àmbits (personal, comunitari, familiar i productiu) de la vida de qualsevol persona que la tradicional divisió sexual del món ha negat tant a homes com a dones.

El món productiu ha esdevingut el centre de l'organització de les vides de les persones. Els horaris i temps de descans giren al voltant de la feina reconeguda però també existeixen altres activitats necessàries per a complementar el desenvolupament social de la ciutadania i de la comunitat. Aquestes activitats no són, només, els espais de divertiment, són també espais de cultura, d'intercanvi, de participació i de canvi. La participació comunitària de les dones, tot i que va en augment, es manté, avui dia, amb algunes desigualtats de gènere ja sigui per la dificultat de conciliar les responsabilitats familiars, professionals i comunitàries (parlaríem d'una triple jornada), per la falta de recolzament que troben moltes dones davant les tasques comunitàries que realitzen (es veuen com una extensió de les seves responsabilitats – participació en AMPAS, Grups d'Ajuda...etc.-), per la poca participació femenina en els òrgans de decisió de les entitats i per la dificultat de mantenir la seva participació en relació als cicles vitals (hi ha una major participació femenina en edats joves, noies solteres, i en dones grans, amb fills/filles grans).

D'altra banda, el protagonisme de les dones en aquests espais com a creadores, artistes, esportistes...etc. és molt reduïda. Sovint, les propostes per a les dones i amb protagonisme femení venen donades per dies com el 8 de març (Dia de la Dona) o el 25 de novembre (Dia contra la Violència vers les Dones), diades importants a celebrar i a donar a conèixer que concentren un gran número d'activitats amb perspectiva de gènere però en un espai de temps concret. Així, és important apropar les aportacions i mirades de les dones a la ciutadania, homes i dones de diverses edats, situacions i orígens, i integrar-les en la programació cultural, de lleure i esportiva municipal assolint una presència, protagonisme i participació en funció dels interessos personals i comunitaris i no en funció del sexe.

³ Diagnosi de gènere i igualtat d'oportunitats de Castellar del Vallès , 2006.

⁴ Definició extreta de "Compartir la feina dintre i fora de la llar". Programa municipal per a la Dona. Ajuntament d'Hospitalet de Llobregat.

En definitiva, des de la perspectiva de gènere s'ha plantejat la necessitat que les dones estiguin presents en tots els àmbits, per així contribuir activament a l'assoliment d'una societat igualitària i consolidar el seu paper com a ciutadanes. És, per això, important recolzar i potenciar la conciliació i la corresponsabilitat per facilitar l'accés de totes i tots a les activitats productives, associatives, de lleure i culturals amb una vida familiar i domèstica viscuda com una part fonamental pel manteniment de la vida i no com una càrrega.

Panoràmica General de l'Àmbit d'Usos del Temps

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
6. REDUIR LES DESIGUALTATS DE GÈNERE EN EL TREBALL ⁵ .	6.1. MILLORAR LES CONDICIONS LABORALS I PROFESSIONALS DE LES DONES OCUPADES (PRECARIETAT LABORAL, DISCRIMINACIONS A LA FEINA, ETC...). 6.2. INCREMENTAR LA TAXA D'ACTIVITAT FEMENINA I DISMINUIR L'ATUR FEMENÍ A CASTELLAR DEL VALLÈS. 6.3. REDUIR LA SEGREGACIÓ VERTICAL I HORIZZONTAL DE L'OCUPACIÓ.
7. PROMOURE EL DESENVOLUPAMENT PERSONAL I COMUNITARI DE LES DONES I ELS HOMES DE CASTELLAR DEL VALLÈS.	7.1. INTRODUIR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN L'ACCIÓ CULTURAL I DE LLEURE MUNICIPAL. 7.2. PROMOURE LA PARTICIPACIÓ ESPORTIVA DE LES DONES. 7.3. INTRODUIR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LA XARXA ASSOCIATIVA I POTENCIAR LA PARTICIPACIÓ COMUNITÀRIA DE LES DONES A CASTELLAR DEL VALLÈS.
8. PROMOURE LA CONCILIACIÓ DELS TEMPS PERSONAL, FAMILIAR I PROFESSIONAL.	8.1. PROMOURE LA CORRESPONSABILITAT ENTRE DONES I HOMES EN L'ÀMBIT DOMÈSTIC. 8.2. POTENCIAR EL DESENVOLUPAMENT I ADEQUACIÓ DELS SERVEIS SOCIOCOMUNITARIS DIRIGITS A FACILITAR LA CONCILIACIÓ DELS TEMPS PERSONAL, FAMILIAR I PROFESSIONAL DE DONES I HOMES.

⁵ Incloem en el concepte de treball tant el treball remunerat productiu com el treball familiar-domèstic.

Àrees, Regidories i Serveis Municipals Implicats

- Recursos Humans
- Regidoria Promotora del Pla
- Promoció de la ciutat i Ocupació
- Benestar Social

- Cultura
- Educació
- Participació Ciutadana
- DPEiO
 - Borsa de Treball
 - Club de Feina
 - Formació
 - Servei d'Assessorament a emprenedors

- Joventut
- Esports
- Societat de la Informació i Comunicació
- Programa de transició Escola-Treball
- TRIA

6. REDUIR LES DESIGUALTATS DE GÈNERE EN EL TREBALL.

OBJECTIU

6.1. RECOLZAT L'ACCÉS DE LES DONES A L'OCUPACIÓ I MILLORAR LES CONDICIONS LABORALS I PROFESSIONALS DE LES DONES OCUPADES (PRECARIETAT LABORAL, DISCRIMINACIONS A LA FEINA, ETC...).

ACCIONS

6.1.1. Realitzar activitats formatives i informatives sobre legislació laboral, drets i deures dels treballadors i treballadores des de la perspectiva de gènere i la igualtat d'oportunitats i adreçades principalment a les dones, ja que és un dels col·lectius que més pateix la inestabilitat i la discriminació laboral, i al teixit empresarial del municipi.

- ◆ Seguir introduint temes d'Igualtat d'Oportunitats en les activitats d'informació i formació en l'àmbit de l'empresa adreçades tant a l'empresariat del municipi com als nous emprenedors i emprenedores.
- ◆ Continuar assessorant a les treballadores sobre els seus drets i deures laborals, l'existència dels sindicats i sobre els mecanismes de denúncia que tenen al seu abast davant situacions de discriminació per raó de sexe.
- ◆ Fent difusió sobre la futura Llei d' Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes.
- ◆ Trametent informació sobre aquests temes.

6.1.2. Donant suport a la creació d'empreses i/o cooperatives per part de les dones per regularitzar el treball submergit en el qual elles tenen una gran presència, aquesta acció es podria dur a terme des del Servei d'Assessorament a Emprenedors⁶.

- ◆ Seguint formant les dones emprenedores en aspectes bàsics de gestió empresarial.

6.1.3. Promoure la formació i la contractació de dones amb discapacitats, recolzant-les al llarg de tot el procés.

⁶ Cal promoure un canvi de nom per a aquest servei per tal de fer servir un llenguatge no sexista. Per exemple: **Servei d'Assessorament a persones Emprenedores.**

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- Recursos Humans
- Regidoria Promotora del Pla
- Promoció de la ciutat i Ocupació
- Benestar Social
- Cultura
- Educació
- Participació ciutadana
- DPEiO
 - o **Borsa de Treball**
 - o **Club de Feina**
 - o **Formació**
 - o **Servei d'Assessorament a emprenedors**
- Programa Transició Escola-Treball
- TRIA
- Joventut
- Esports
- Societat de la Informació i Comunicació

6. REDUIR LES DESIGUALTATS DE GÈNERE EN EL TREBALL.

OBJECTIU

6.2. INCREMENTAR LA TAXA D'ACTIVITAT FEMENINA I DISMINUIR L'ATUR FEMENÍ A CASTELLAR DEL VALLÈS .

ACCIONS

6.2.1. Promoure el desenvolupament de mesures d'acció positiva i d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes a les empreses del municipi.

- ◆ Seguir fomentant la contractació de dones, especialment d'aquelles amb més dificultats d'inserció laboral.
- ◆ Valorant la possibilitat de bonificar a les empreses que fomentin la igualtat d'oportunitats entre dones i homes.
- ◆ Reconeixent públicament a les empreses que estableixin mesures d'igualtat d'oportunitats (atorgant premis, creant un 'segell d'igualtat d'oportunitats' a mode de segell de qualitat, en les fires/exposicions sobre l'activitat econòmica que es facin al municipi, etc...).
- ◆ Proporcionant assessorament tècnic pel disseny i posada en marxa d'accions positives a l'empresa.
- ◆ Creant un fons bibliogràfic i de bones pràctiques que serveixin de guia per a aquelles empreses i col·lectius que tinguin interès en aquesta temàtica.

6.2.2. Dur a terme cursos de formació ocupacional des del DPEiO, que s'adaptin a les sortides laborals que ofereix l'entorn per facilitar l'accés a l'ocupació de les dones amb majors dificultats d'inserció (dones majors de 45 anys, aturades de llarga durada, dones amb criatures i/o en edat reproductiva, dones migrades en atur o amb treball submergit).

- ◆ Formant les dones en aquells oficis que tinguin més sortida al municipi.
- ◆ Fent accions de formació ocupacional per a dones majors de 45 anys en àmbits relacionats amb les tasques que han desenvolupat tradicionalment, amb qualitat de treball i demanda (Activitats de gestió pressupostària i gestió d'equipaments, Serveis de cura i Atenció a les Persones...)
- ◆ Estudiant la possibilitat de concedir ajudes indirectes⁷ a dones per a què puguin accedir a formació que no s'ofereix al municipi.
- ◆ Garantint l'accessibilitat de les dones als recursos i activitats formatives adequant els horaris.
- ◆ Assegurant una oferta formativa ampla, variada i de qualitat que incentivi l'interès de les dones.

6.2.3. Incentivar la contractació de dones amb el perfil esmentat en l'acció anterior.

- ◆ Informant sobre les ajudes i incentius per a la contractació de dones, persones joves, aturats/des de llarga durada...

⁷ Beques pel transport, espais tipus ludoteca on deixar les criatures en cas de les mares solteres o que no tinguin ningú que pugui ocupar-se'n.

- ◆ Sensibilitzant a les empreses a través de les activitats de prospecció empresarial.

6.2.4. Promoure accions de reciclatge laboral entre les dones que es reincorporen al mercat de treball després d'haver desenvolupat tasques de tipus reproductiu.

- ◆ Oferint suport i orientació en tot el procés d'inserció.
- ◆ Desenvolupant accions formatives específiques, si és necessari.

6.2.5. Treballar per millorar el transport d'accés als polígons industrials i centres d'ocupació del municipi en horaris compatibles amb els horaris laborals de les empreses⁸.

- ◆ Incentivant les empreses per a què facilitin l'accessibilitat dels seus treballadors i treballadores.
- ◆ Fomentant l'ús del programa Compartir Cotxe.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Recursos Humans	☐ Cultura	☐ Programa Transició Escola-Treball
☐ Regidoria Promotora del Pla	☐ Educació	☐ TRIA
☐ Promoció de la ciutat i Ocupació	☐ Participació ciutadana	☐ Joventut
☐ Benestar Social	☐ DPEiO	☐ Esports
	☐ Borsa de Treball	☐ Societat de la Informació i Comunicació
	☐ Club de Feina	
	☐ Formació	
	☐ Servei d'Assessorament a emprenedors	

⁸ Aquesta acció es proposa tenint en compte que les dones solen tenir la necessitat d'utilitzar el transport públic per desplaçar-se, ja que disposen de vehicle en menor mesura, i més enllà de raons mediambientals òbvies.

6. REDUIR LES DESIGUALTATS DE GÈNERE EN EL TREBALL.

OBJECTIU

6.3. REDUIR LA SEGREGACIÓ VERTICAL I HORITZONTAL DE L'OCUPACIÓ.

ACCIONS

6.3.1. Promoure la presència de les dones en aquelles formacions (educació formal⁹, formació ocupacional, tallers d'ocupació, etc.) masculinitzades i viceversa (sempre i quan tinguin possibilitats reals d'inserció).

- ◆ Trencant amb els estereotips de gènere en les accions d'orientació adreçades a noies i nois en l'ESO.
- ◆ Mantenint un llenguatge no sexista en els noms i la difusió dels cursos que s'ofereixen des de l'Ajuntament.
- ◆ Fent una difusió específica dels cursos masculinitzats entre les dones i viceversa.

6.3.2. Informar i sensibilitzar les empreses del municipi sobre la necessitat i els beneficis que comporta una oferta de treball no sexista¹⁰.

- ◆ Treballar conjuntament amb el sector empresarial per tal d'evitar que les ofertes de feina vinguin ja determinades respecte al sexe de la persona candidata.

6.3.3. Desenvolupar una campanya dirigida a les empreses establertes a Castellar del Vallès per tal de sensibilitzar i conscienciar sobre la importància i la necessitat de dur a terme una política d'empresa basada en la igualtat d'oportunitats.

- ◆ Fent arribar a les empreses guies de bones pràctiques.
- ◆ Oferint assessorament a les empreses al voltant de la conciliació laboral i familiar i la igualtat d'oportunitats.

6.3.4. Dur a terme accions d'impuls i suport a la creació d'empreses amb dones al capdavant¹¹.

- ◆ Desenvolupant un programa específic de promoció i suport a dones emprenedores.
- ◆ Fent visibles les empreses liderades per dones en els esdeveniments de promoció econòmica que es duguin a terme a Castellar.

⁹ Per exemple, l'Ajuntament de Vilanova i La Geltrú, ofereix als centres d'Educació Secundària diferents activitats d'orientació sobre les opcions formatives i laborals. Una de les activitats, 'Els oficis tenen sexe?', té com a principals objectius qüestionar la divisió sexual del treball i promoure l'elecció de la carrera professional sense condició de gènere.

¹⁰ És a dir que no determini ja en l'oferta el sexe de la persona que es requereix per una determinada feina, i així permetre la participació de les dones en aquelles ocupacions/professions en les quals estan infrarrepresentades (i viceversa).

¹¹ Més informació, <http://www.donesempresaries.cat/>

6.3.5. Realitzar una campanya de sensibilització ciutadana per canviar els estereotips entorn determinades professions.

- ◆ Mostrant imatges de dones realitzant feines tradicionalment masculines i viceversa.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- Recursos Humans
- Regidoria Promotora del Pla
- Promoció de la ciutat i Ocupació
- Benestar Social
- Cultura i Lleure
- Educació
- Participació ciutadana
- DPEiO
 - **Borsa de Treball**
 - **Club de Feina**
 - **Formació**
 - **Servei d'Assessorament a emprenedors**
- Programa Transició Escola-Treball
- TRIA
- Joventut
- Esports
- Societat de la Informació i Comunicació

7. PROMOURE EL DESENVOLUPAMENT PERSONAL I COMUNITARI DE LES DONES I ELS HOMES DE CASTELLAR DEL VALLÈS.

OBJECTIU

7.1. INTRODUIR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN L'ACCIÓ CULTURAL I DE LLEURE MUNICIPAL..

ACCIONS

7.1.1. Conèixer el grau de participació i les necessitats de la ciutadania envers les propostes culturals i de lleure.

- ♦ Valorar la possibilitat de dur a terme un estudi per tal d'avaluar les tendències de consum, ús dels espais, horaris amb major presència, activitats on hi ha major participació, etc... –segregant les dades per sexe, edat i origen.
- ♦ Tenint present que els horaris en què es duguin a terme les activitats poden impedir o afavorir la participació d'unes o d'altres.
- ♦ Desenvolupant, si s'escau, tallers participatius o altres accions concretes per conèixer les necessitats de la ciutadania, genèriques o específiques.

7.1.2. Garantir la inclusió de la perspectiva de gènere en la programació cultural de l'Ajuntament¹².

- ♦ Valorant la realització d'un recull de material sobre el paper de les dones a Castellar del Vallès per tal d'editar una publicació.
- ♦ Promovent la realització d'exposicions sobre la història de les dones i les seves aportacions.
- ♦ Vetllant per a què noms de dones o d'esdeveniments relacionats amb la igualtat d'oportunitats siguin assignats als nous carrers, places, equipaments,...
- ♦ Impulsant un cicle de xerrades sobre dones on es doni a conèixer la seva activitat, les seves aportacions. Es podria fer a la biblioteca municipal o al centre cívic.
- ♦ Proposant cicles per descobrir/conèixer les autores literàries (nacionals i internacionals, clàssiques i actuals).
- ♦ Fent exposicions, xerrades, seminaris, debats, etc. sobre les aportacions culturals i científiques de les dones, tenint en compte la diversitat d'origens (equilibrant les aportacions d'orient i occident, del nord i el sud).
- ♦ Visibilitzar la vida quotidiana i els treballs de les dones de Castellar mitjançant la recopilació de fotografies, històries de vida de dones del municipi, tenint en compte la col·laboració de la ciutadania i de les associacions culturals.

7.1.3. Integrar durant tot l'any les activitats i les propostes amb presència i temàtica de dones i evitar la concentració d'aquestes al voltant del 8 de març (Dia Internacional de la Dona) .

¹² Algunes d'aquestes accions, també podrien tenir cabuda dins de la programació de Ràdio Castellar o des d'alguna de les publicacions que genera el propi Ajuntament.

7.1.4. Crear a la biblioteca municipal un fons de material relacionat amb el gènere i la igualtat d'oportunitats.

- ◆ Ampliant el catàleg dels llibres de la Biblioteca sobre pensament i teoria feminista, llibres de temàtiques específiques com coeducació, món laboral, història i dones, política, economia...etc.
- ◆ Seguint incloent aquelles seleccions de contes i llibres per a infants que no reproduïxin estereotips sexistes en el catàleg d'adquisicions de llibres de la Biblioteca.

7.1.5. Dissenyar activitats lúdiques que promoguin la igualtat d'oportunitats entre dones i homes, el respecte a la diversitat i a la convivència.

- ◆ Escollint jocs i tallers que fomentin la interculturalitat i la convivència entre nens i nenes (o adolescents i joves).
- ◆ Potenciant activitats coeducatives i no sexistes que trenquin amb els estereotips de gènere.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Regidoria Promotora del Pla	☐ Cultura i Lleure	☐ Joventut
☐ Benestar Social	☐ Educació	☐ Esports
	☐ Participació ciutadana	☐ Societat de la Informació i Comunicació

7. PROMOURE EL DESENVOLUPAMENT PERSONAL I COMUNITARI DE DONES I HOMES DE CASTELLAR DEL VALLÈS.

OBJECTIU

7.2. PROMOURE LA PARTICIPACIÓ ESPORTIVA DE LES DONES.

ACCIONS

7.2.1. Integrar les dones en els materials informatius sobre les possibilitats esportives que s'ofereixen a la vila (activitats, clubs i entitats esportives).

- ◆ Vetllant per la utilització de un llenguatge no sexista en la oferta esportiva del municipi.
- ◆ Assegurant que la informació sobre els clubs i entitats esportives del municipi i dels esdeveniments, recursos i equipaments esportius arribi a les dones.

7.2.2. Realitzar accions de sensibilització adreçades a les entitats esportives i a la ciutadania per trencar les desigualtats de gènere a l'esport.

- ◆ Sensibilitzant els clubs esportius i els i les professionals d'activitats físico-esportives sobre les diferències de gènere en la pràctica esportiva i sobre la importància de la participació femenina.
- ◆ Fomentant la incorporació de les dones en aquells àmbits de l'activitat esportiva en les que estiguin infrarrepresentades.

7.2.3. Reconèixer i visibilitzar l'esport femení.

- ◆ Fent difusió (a través dels mitjans de comunicació locals) de les competicions esportives femenines i les esportistes que destaquen al municipi.

7.2.4. Impulsar i donar suport a la creació i el manteniment d'equips i/o clubs esportius femenins i a la pràctica esportiva de les dones.

- ◆ Establint convenis als equips femenins i als clubs i entitats esportives que fomentin l'esport femení, sobretot en aquelles activitats considerades considerades tradicionalment masculines i facilitant l'organització de competicions femenines.
- ◆ Tenint en compte la modalitat femenina en les curses, competicions i trobades esportives que ja es fan al municipi.

7.2.5. Mantenir i adequar les activitats de promoció esportiva a les necessitats de dones i homes. Per exemple:

- ◆ Mantenint i ampliant, si s'escau, les activitats esportives per a la gent gran¹⁴ i persones amb discapacitat.
- ◆ Oferint noves activitats esportives per a persones adultes que puguin interessar les dones i els homes per atraure a unes i els altres cap a la pràctica de l'esport.
- ◆ Adaptant els horaris de les activitats esportives per a infants per tal que pares i mares puguin compaginar-ho amb la seva pràctica esportiva.
- ◆ Valorant la possibilitat d'oferir activitats esportives de caire familiar com a espai de foment de les relacions entre pares, mares, fills i filles.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Regidoria Promotora del Pla	☐ Cultura i Lleure	☐ Joventut
☐ Benestar Social	☐ Educació	☐ Esports
	☐ Participació ciutadana	☐ Societat de la Informació i Comunicació

¹⁴ Promovent especialment grups mixtes donat que hi ha activitats molt masculinitzades i d'altres completament feminitzades.

7. PROMOURE EL DESENVOLUPAMENT PERSONAL I COMUNITARI DE DONES I HOMES DE CASTELLAR DEL VALLÈS.

OBJECTIU

7.3. POTENCIAR L'ASSOCIACIONISME FEMENÍ I LA PARTICIPACIÓ EQUILIBRADA DE DONES I HOMES EN LES ENTITATS DEL MUNICIPI.

ACCIONS

7.3.1. Conèixer el grau de participació de dones i homes en les associacions del municipi, tenint en compte les seves edats i orígens¹⁴.

- ◆ Sol·licitant a les associacions i entitats que rebin subvencions municipals que en les seves memòries d'activitats facin constar les dades de participants a la seva associació i a les seves activitats segregades per sexe.
- ◆ Recollint en el registre d'entitats i associacions la composició de les juntes directives per sexe i càrrec.

7.3.2. Donar suport a la creació de grups de dones del municipi.

- ◆ Oferint eines formatives i metodològiques per facilitar la seva activitat.
- ◆ Facilitant informació sobre les activitats que es facin arreu de Catalunya sobre gènere i igualtat d'oportunitats, sobre els recursos i serveis per a dones, etc.

7.3.3. Afavorir la presència i la participació activa de les dones, de totes les edats, orígens i situacions, en les associacions del municipi.

- ◆ Integrant les dones en les informacions que generen les associacions a partir de les seves activitats.
- ◆ Sensibilitzant les associacions amb escassa presència femenina i les seves juntes directives de la necessitat d'incorporar dones per tal que les seves mirades i necessitats siguin tingudes en compte.
- ◆ Promovent la creació de vocalies de dones en les entitats on els òrgans de decisió estan protagonitzats majoritàriament per homes tot i que, tradicionalment, hi ha una major participació femenina de base.

7.3.4. Generar espais de comunicació i intercanvi entre les associacions del municipi per a promoure els projectes compartits i el treball transversal i coordinat.

- ◆ Oferint espais i recursos per a la implementació de projectes en el municipi que millorin la qualitat de vida de la població i que comptin amb la participació de diverses entitats.

¹⁴ Aquestes dades es podrien incloure en el estudi esmentat a l'acció 7.1.1.

7.3.5. Recolzar a les entitats culturals del municipi per a què duquin a terme activitats que promoquin la igualtat d'oportunitats entre dones i homes i visibilitzin també l'aportació cultural de les dones.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

- Regidoria Promotora del Pla
- Benestar Social
- Cultura i Lleure
- Educació
- Participació ciutadana
- Joventut
- Esports
- Societat de la Informació i Comunicació

8. PROMOURE LA CONCILIACIÓ DELS TEMPS PERSONAL, FAMILIAR I PROFESSIONAL.

OBJECTIU

8.1. PROMOURE LA CORRESPONSABILITAT ENTRE DONES I HOMES EN L'ÀMBIT DOMÈSTIC.

ACCIONS

8.1.1. Sensibilitzar la població i el teixit empresarial sobre el valor econòmic i social del treball familiar-domèstic, com a eina indispensable per al manteniment de la vida i de la resta d'activitats i treballs.

- ◆ A través de campanyes informatives i de sensibilització (per exemple, donant dades del que suposa econòmicament que aquest treball no sigui remunerat).
- ◆ Introduint aquests conceptes en les activitats de formació ocupacional i totes les relacionades amb el món laboral.
- ◆ Inclouent el treball domèstic en els estudis sobre ocupació, usos del temps, salut, etc. que es realitzin al municipi.
- ◆ Fent accessible aquesta informació des de la plana web de l'Ajuntament.

8.1.2. Realitzant activitats de sensibilització ciutadana sobre la necessitat i la importància de la corresponsabilitat entre dones i homes, grans i joves, en les tasques i responsabilitats domèstiques, visibilitzant els beneficis que això suposa.

- ◆ Fomentant que des dels centres educatius s'ofereixin dins del currículum acadèmic aquests tallers i activitats lúdiques d'intercanvi de rols pels infants, on es treballin els rols de gènere per avançar en l'establiment de models familiars més equitatius i democràtics.

8.1.3. Informar als homes sobre els permisos i llicències relacionats amb la paternitat i amb la cura de persones dependents.

- ◆ Difonent la informació sobre aquest tipus de permisos en espais on ells participin.

8.1.4. Promoure accions formatives sobre manteniment de la llar¹⁵ orientades a l'adquisició i desenvolupament d'actituds, hàbits i destreses necessàries per realitzar i responsabilitzar-se de tasques domèstiques.

- ◆ Promovent la participació activa dels homes (pares, futurs pares, jubilats, aturats, homes d'entitats, etc.) en aquestes activitats.
- ◆ Fomentant l'autonomia dels homes grans dependents o programes d'autonomia domèstica per homes dins de la prestació del Servei d'Atenció domiciliària (SAD).

8.1.5. Incorporar missatges o imatges que promoguin la corresponsabilitat entre dones i homes en el treball familiar-domèstic en totes les activitats formatives, informatives i de sensibilització que es realitzin a l'Ajuntament. Per exemple:

- ◆ En els materials i campanyes sobre recollida selectiva de residus, donat que és una tasca que es desenvolupa en l'espai domèstic.
- ◆ En els materials i campanyes de promoció del mercat municipal, per promoure la implicació dels homes en la compra domèstica.
- ◆ En les campanyes de matriculació escolar, per implicar els homes en la tasca educativa.
- ◆ En les campanyes de salut per a infants per implicar els homes en la cura del seus fills i filles.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Regidoria Promotora del Pla	☐ Cultura i Lleure	☐ Joventut
☐ Promoció de la ciutat i Ocupació	☐ Educació	☐ Esports
☐ Benestar Social	☐ Participació ciutadana	☐ Societat de la Informació i Comunicació

¹⁵ L'objectiu d'aquestes seria trencar el biaix de gènere que hi ha en l'assumpció de les responsabilitats a la llar, on generalment els homes es dediquen a la lampisteria i l'electricitat i les dones a la cuina o la neteja.

8. PROMOURE LA CONCILIACIÓ DELS TEMPS PERSONAL, FAMILIAR I PROFESSIONAL.

OBJECTIU

8.2. POTENCIAR EL DESENVOLUPAMENT I ADEQUACIÓ DELS SERVEIS SOCIOCOMUNITARIS DIRIGITS A FACILITAR LA CONCILIACIÓ DELS TEMPS PERSONAL, FAMILIAR I PROFESSIONAL DE DONES I HOMES.

ACCIONS

8.2.1. Conèixer les demandes i necessitats de dones i homes relacionades amb els serveis sociocomunitaris de conciliació i adequar l'oferta a la demanda (tipus de servei, horaris, accessibilitat, etc.), tenint en compte aquells serveis que més puguin contribuir a la corresponsabilitat domèstica entre dones i homes.

- ◆ Fent enquestes a les persones usuàries dels serveis, tant sobre l'ús com sobre l'opinió que tenen respecte a la contribució familiar en la cura.
- ◆ Avaluant els diversos serveis per veure si responen a les necessitats de la població i adequant-los a aquestes.

8.2.2. Repensar els horaris dels serveis de l'Ajuntament i facilitar l'accés a les activitats formatives, lúdiques o culturals que es realitzin al municipi.¹⁶

- ◆ Valorar ofertar un servei de cangur o ludoteca a col·lectius com les famílies monomarentals o persones amb persones dependents al seu càrrec.

8.2.3. Impulsar, recolzar i fer visibles iniciatives civils voluntàries per a la cobertura de necessitats derivades de les tasques domèstiques que possibilitin que dones i homes gaudeixin de la conciliació personal.

- ◆ Promovent projectes de "xecs serveis " - on dones i homes puguin donar-se suport en tasques i activitats diverses, a manera d'intercanvi.

8.2.4. Sensibilitzar i incentivar les empreses del municipi per a què estableixin mesures que afavoreixin la conciliació als seus treballadors i treballadores, proposant possibles mesures que poden implementar.

- ◆ Informant a les empreses sobre la legislació existent en matèria de conciliació, sobre bones pràctiques, etc.

¹⁶ Cal tenir present en totes les accions que no es tracta només de facilitar la conciliació a les dones. Cal facilitar l'accés de les dones al món productiu i de gaudir de temps per a elles mateixes, per una banda, i de donar valor al temps familiar-domèstic per a què també el desenvolupin els homes. No es tracta de buscar mecanismes per "treure's de sobre les càrregues familiars", sinó per què les persones dependents no siguin viscudes com una càrrega.

- ◆ Introduint la figura d'una persona tècnica de conciliació que des de l'àrea de Promoció Econòmica realitzi les tasques de sensibilitzar i informar a les empreses sobre el tema de la conciliació.
- ◆ Introduint exempcions o bonificacions en alguns impostos a les empreses que afavoreixin la conciliació, d'incentiu.

8.2.5. Promovent la reflexió i el debat entorn als nous usos dels temps entre la ciutadania i el teixit associatiu del municipi per tal de recollir i concretar propostes d'actuació.

8.2.6. Conèixer i difondre projectes i xarxes ciutadanes que treballin les polítiques de temps.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Regidoria Promotora del Pla	☐ Cultura i Lleure	☐ Joventut
☐ Promoció de la ciutat	☐ Educació	☐ Esports
☐ Benestar Social	☐ Participació ciutadana	☐ Societat de la Informació i Comunicació

ÀMBIT D'ACTUACIÓ VI: SALUT INTEGRAL

Gestió de la pròpia salut i adequació del sistema sanitari.

Com a moltes ciències i com a la vida social, política i econòmica, les dones han estat invisibles per la medicina, tant la recerca com la docència i l'assistència han mirat les dones com si fossin homes. Tot i que sembla un fet del passat avui en dia encara trobem casos on les dones són tractades des d'un punt de vista tradicional, és a dir, com a homes tot i que tenim dades que ens diuen que hi ha diferències en el procés d'emmalaltir i en la mortalitat d'homes i dones, per tant cal tenir en compte que, les dones tenen, com a grup, unes característiques sanitàries específiques i la seva salut està àmpliament determinada per factors socioeconòmics.

La salut no és només l'absència de malaltia, sinó l'estat de benestar físic, mental i social dels éssers humans, i comporta l'assoliment d'una autonomia personal, solidària i joiosa. És força important tenir present que aquest concepte de salut no és quelcom estàtic i atemporal, sinó dinàmic i per tant es susceptible de redefinir-se en cada moment històric. En un intent de superar la perspectiva purament biològica, l'enfocament que ha servit de marc de referència per al concepte de la salut de la població és el que la contempla com a una entitat integral, on el benestar físic i mental estan estretament vinculats, i a més, condicionats per la realitat social, política, laboral, econòmica i cultural. El concepte de salut integral introdueix una visió pluridimensional, que incorpora elements psicològics, socials i culturals que acompanyen a la vida de les persones.

És doncs necessari, establir una coordinació entre diversos àmbits municipals com l'educatiu, el sanitari i el serveis socials, per així perfilar línies d'actuació. D'altra banda, l'educació sexual i afectiva és un dels elements que requereix ser abordat des d'una àmplia perspectiva, donat que la sexualitat és un espai vital on conflueixen els nivells biològics, psíquic i social. De la mateixa manera, la salut reproductiva (embaràs, part i post part) és un procés que té una dimensió social en la qual s'ha de treballar i aprofundir.

En aquesta mateixa línia, existeixen altres problemàtiques de salut amb un component intrínsecament psicosocial com les drogodependències, els trastorns alimentaris (anorèxia, bulímia, etc...), els accidents de trànsit i la violència familiar, que necessiten ésser contextualitzats socioculturalment, donat que afecten de forma diferenciada a homes i dones.

Panoràmica General de l'Àmbit de Salut Integral

LÍNIA ESTRATÈGICA	OBJECTIUS
9. MILLORAR LA SALUT INTEGRAL DE LES DONES I DE LA COMUNITAT.	9.1. CONÈIXER I VISIBILITZAR LA SITUACIÓ DE DONES I HOMES EN RELACIÓ A LA SALUT. 9.2. IMPULSAR I RECOLZAR UNA XARXA DE SUPORT SOCIAL ENTRE LA POBLACIÓ. 9.3. POTENCIAR LA PREVENCIÓ I LA PROMOCIÓ DE LA SALUT DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE, ATENENT A LES DIFERENTS ETAPES DEL CICLE VITAL. 9.4. PROMOURE UNA ATENCIÓ SANITÀRIA DE QUALITAT D'ACORD AMB LES NECESSITATS DE LA CIUTADANIA.

Àrees, Regidories i Serveis Municipals Implicats

☐ Programa Municipal sòciosanitari (PMSC) ☐ Programa Municipal de Prevenció de drogodependències (PMPD) ☐ Projecte d'Atenció Psicosocial Arc de Sant Martí	☐ PASSIR (ICS) ☐ Pla Municipal d'Atenció a les persones amb disminució ☐ Salut Pública ☐ Educació ☐ Joventut	☐ Benestar Social ☐ Regidoria Promotora del Pla ☐ Esports ☐ PsicoDona

9. MILLORAR LA SALUT INTEGRAL DE LES DONES I DE LA COMUNITAT

OBJECTIU

9.1. CONÈIXER I VISIBILITZAR LA SITUACIÓ DE DONES I HOMES EN RELACIÓ A LA SALUT.

ACCIONS

9.1.1. Valorar la complementació del pròxim estudi de Salut a Castellar amb un estudi específic sobre la salut de les dones, fent especial atenció a la salut de les dones entre 45 i 60 anys.

9.1.2. Incorporar indicadors de gènere quan es dugui a terme l'actualització de l'estudi de Salut a Castellar.

- ◆ Incloent la tipologia de les consultes per sexe, consulta pròpia o per a familiars, tractament, seguiment, etc.
- ◆ Demanant a les administracions competents dades locals sobre les principals problemàtiques de salut en el municipi i la incidència que tenen en dones i homes per edats i origen.
- ◆ Incloent sistemàticament la variable sexe en els informes, memòries i estudis sobre salut que es facin al municipi, tant des de la vessant preventiva com assistencial, tenint en compte tots els grups d'edat i origen de la població.
- ◆ Analitzant l'ús diferencial entre dones i homes dels serveis i recursos sanitaris del municipi, així com les demandes, els interessos, i les necessitats d'unes i altres en relació a la seva salut.

9.1.3. Donar a conèixer a la població els serveis i recursos sanitaris existents a Castellar del Vallès, en especial a aquells col·lectius que acaben d'arribar i per tant no coneixen el sistema sanitari i la seva organització.

- ◆ Fent arribar la informació a les persones recentment empadronades a Castellar per tal de informar-los dels equipaments municipals, així com dels serveis i recursos disponibles.
- ◆ Editant la informació en els idiomes dels principals països de procedència a més d'en castellà i català, per tal de garantir que la informació arriba a tothom.

9.1.4. Donar espai a diferents llocs (entitats serveis socials, casal de joves, casal de gent gran, grups de formació per a persones adultes, etc.) per informar sobre aspectes de salut diversos, en funció de les problemàtiques presents al municipi.

- ◆ Fent xerrades o tallers sobre riscos per a la salut que afecten exclusivament o majoritàriament les dones (càncer de mama, menopausa, depressió, ansietat, fibromialgia...) o els homes (pròstata, problemes coronaris...) i com prevenir-los.

- ◆ Sensibilitzant dels riscos que comporta el sedentarisme, adaptant-ho als diferents grups d'edat o col·lectius, i promovent l'esport i l'activitat física com a font de salut i vitalitat per mitjà de campanyes, cartells.
- ◆ Afavorint la reflexió sobre l'acceptació del cos i dels seus canvis, de la imatge, al llarg de la vida (arribada a la pubertat, menopausa...) i la influència que tenen els mitjans de comunicació i l'opinió personal sobre la pròpia idea del cos.

9.1.5. Informar sobre l'afectació diferenciada que tenen algunes problemàtiques de salut en homes i dones i per què, mitjançant campanyes o jornades.

- ◆ Visibilitzant la influència dels estereotips de gènere i la incidència d'aquests en la pròpia percepció de la salut.
- ◆ Problemàtiques específiques que tenen incidència diferent en dones i homes com les drogodependències, la farmacodependència, els trastorns alimentaris, o els trastorns mentals entre d'altres.
- ◆ Visibilitzant les càrregues psicosocials que pateixen les persones curadores (que majoritàriament són dones).
- ◆ Visibilitzant les repercussions sobre la salut de la doble presència¹, la manca de corresponsabilitat o les desigualtats en l'àmbit laboral.

9.1.6. Promoure la incorporació de la perspectiva de gènere en els programes d'educació per a la salut que es duguin a terme als centres escolars.

- ◆ Fent tallers i col·loquis sobre autonomia de la salut i coneixement del cos per tal de mostrar la importància d'una prevenció precoç i una intervenció primària.

9.1.7. Dur a terme accions per a la prevenció dels trastorns de conducta alimentària, els quals afecten majoritàriament a les dones.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Salut Pública	☐ PMSC	☐ Immigració
☐ Educació	☐ Benestar Social	☐ Pla Municipal d'Atenció a les Persones amb dismunició
☐ Joventut	☐ Esports	☐ Regidoria Promotora del Pla
☐ Projecte d'Atenció Psicosocial Arc de Sant Martí		

¹ Moltes vegades les dones que es dediquen exclusivament a les tasques reproductives poden arribar a tenir problemes emocionals i símptomes psicossomàtics, donat que la seva feina mai es dona per acabada, no es remunera i només es visibilitza quan no es fa.

9. MILLORAR LA SALUT INTEGRAL DE LES DONES I DE LA COMUNITAT

OBJECTIU

9.2. IMPULSAR I RECOLZAR UNA XARXA DE SUPORT SOCIAL ENTRE LA POBLACIÓ

ACCIONS

9.2.1. Valorar la creació de grups d'ajuda mútua en l'àmbit sociosanitari en aquells casos que sigui possible i/o derivar a altres grups ja formats d'altres municipis propers.

- ◆ Grups per a dones i famílies de dones que hagin patit alguna malaltia traumàtica.
- ◆ Grups de suport per a persones curadores de persones malaltes i/o dependents.

9.2.2. Crear i recolzar espais de suport psicosocial per a dones grans, per pal·liar els efectes de la soledat i l'aïllament que moltes vegades pateixen.

- ◆ Afavorint la creació d'espais de trobada, esbarjo o recolzament per a dones grans amb persones al seu càrrec.
- ◆ Desenvolupant recursos i serveis (sobretot aquells que facilitin el descans i el recolzament) per a les persones que tenen cura d'altres persones malaltes i/o dependents per prevenir riscos de salut derivats d'aquestes tasques.
- ◆ Mantinent el Grup d'Elaboració del dol per a dones vídues.

9.2.3. Promoure i recolzar iniciatives associatives i voluntàries de suport social i de promoció de la salut.

- ◆ Valorant la possibilitat d'establir un recurs de voluntariat social per a tasques d'acompanyament a la gent gran o a persones malaltes.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Salut Pública	☐ PMSC	☐ Immigració
☐ Educació	☐ Benestar Social	☐ Pla Municipal d'Atenció a les Persones amb dismunició
☐ Joventut	☐ Esports	☐ Regidoria Promotora del Pla
☐ Projecte d'Atenció Psicosocial Arc de Sant Martí		

9. MILLORAR LA SALUT INTEGRAL DE LES DONES I DE LA COMUNITAT

OBJECTIU

9.3. POTENCIAR LA PREVENCIÓ I LA PROMOCIÓ DE LA SALUT DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE, ATENENT A LES DIFERENTS ETAPES DEL CICLE VITAL.

ACCIONS

INFÀNCIA/ADOLESCÈNCIA/JOVENTUT

9.3.1. Mantenir la perspectiva de gènere en totes les accions d'educació per a la salut que es duguin a terme en el municipi. Per exemple:

- ◆ Dur a terme accions de prevenció de drogodependències , tenint en compte les diferents motivacions de noies i nois alhora de consumir drogues legals o il·legals en base als resultats obtinguts a l'estudi *Hàbits de Salut en la població de joves escolaritzats de 14 a 18 de Castellar del Vallès*.
 - Fent una campanya de consum responsable i de reducció de riscos a l'hora de prendre drogues², fomentant l'assertivitat en el consum de tòxics.
 - Estudiant la possibilitat d'implicar a les associacions juvenils i esportives de Castellar i a persones referents d'aquestes entitats, incidint en els aspectes clau per promoure informació adequada sobre les drogodependències.
 - Seguint oferint alternatives d'oci per tal que el jovent no el relacioni directament amb el consum de drogues, com per exemple les Nits d'Estiu.
- ◆ Dur a terme accions d'educació afectivosexual.
 - Mostrant la influència dels estereotips de gènere i de l'ideal de l'amor romàntic en els comportaments entorn l'afectivitat i la sexualitat de nois i noies.
 - Mantinent en les activitats d'aquest tipus totes aquelles accions que corresponsabilitzin als nois en la salut sexual i reproductiva de la parella (prevenció de l'embaràs no desitjat i infeccions de transmissió sexual (ITS)).
 - Fomentant l'assertivitat en les relacions sexuals.

9.3.2. Desenvolupar accions entorn la prevenció dels trastorns de la conducta alimentària tenint en compte la perspectiva de gènere³ .

- ◆ Augmentant el nivell de coneixement de la incidència d'aquesta problemàtica en el municipi.

² Hi ha una entitat que es diu Energy control (<http://www.energycontrol.org/>) des de la que es fan activitats i xerrades sobre el tema, a més a més compten amb material sobre les diferències de gènere i el consum de drogues.

³ ACAB (<http://www.acab.org>) , és una associació que a través de tallers amb joves treballa per prevenir trastorns de conducta alimentària.

- ◆ Treballant els hàbits alimentaris i riscos que se'n deriven, així com l'autoestima i la relació amb el propi cos.
- ◆ Seguir i informant a les famílies, mares i pares, AMPAS, monitors i monitores de lleure sobre els hàbits d'alimentació adequats i sobre riscos dels trastorns alimentaris, sobre pautes de detecció precoç i sobre la importància d'una intervenció preventiva.
- ◆ Distribuïnt informacions i propostes d'altres administracions o municipis, tant a la població diana com a les persones que desenvolupin les tasques de sensibilització.

9.3.3. Informar les persones joves sobre els recursos de salut al seu abast i facilitar-ne l'accés.

- ◆ Distribuïnt la informació pertinent als llocs freqüentats pel jovent.
- ◆ Creant i/o actualitzant periòdicament un espai a la web municipal que inclogui tots els serveis d'informació, orientació i atenció, tant municipals com comarcals i fins i tot provincials, oferint a més a més informació sobre pàgines web especialitzades i telèfons d'atenció immediata.
- ◆ Seguint promovent l'accés als preservatius a preu subvencionat.

9.3.4. Implicar tots els serveis i espais d'educació no formal del municipi en el tema de l'educació per a la salut.

- ◆ Incloent a les associacions infantils, juvenils i esportives del municipi i persones referents per al col·lectiu infantil i jove.
- ◆ Sistematitzant les accions que ja es desenvolupen en aquests espais.
- ◆ Sensibilitzant-los sobre aquests temes des de la perspectiva de gènere amb material especialitzat i adequat a cada edat.

EDAT ADULTA

9.3.5. Introduint en totes les activitats i tallers relacionats amb la salut els continguts transversals de benestar físic i psicològic de la ciutadania, dones i homes.

9.3.6. Seguir recolzant totes les iniciatives que endegui el PASSIR.

- ◆ Donar suport a les activitats d'educació, prevenció i promoció de la salut durant l'embaràs, part i post-part, relacionades amb la salut de la mare, dels fills i filles i la lactància materna.
 - Augmentant les accions de difusió entre la població dels recursos existents.
 - Afavorint el desenvolupament d'activitats que incideixin en els aspectes psicològics i socials de la maternitat i la paternitat (tant biològica com adoptiva).

- Promovent la corresponsabilitat de dones i homes durant l'embaràs, part, postpart i puerperi.
- Fent una campanya dirigida a eradicar el tabaquisme i el consum d'alcohol entre les dones embarassades o en període de lactància.
- ◆ Treballant conjuntament amb les institucions responsables per tal d'informar de l'existència de la píndola d'emergència.
- ◆ Desenvolupar programes específics adreçats a dones per informar-les sobre el climateri⁴ i promoure estils de vida saludables.
 - Abordant temes com ara l'exercici físic adequat, alimentació equilibrada, consum de calci i la sexualitat entre d'altres.

GENT GRAN

9.3.7. Dur a terme accions per promoure la salut com a qualitat de vida.

- ◆ Abordant les patologies més freqüents a edats avançades.
- ◆ Informant i assessorant sobre l'accés a recursos i serveis socio-sanitaris existents.
- ◆ Potenciant les accions preventives necessàries.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Salut Pública	☐ PMSC	☐ Regidoria Promotora del Pla
☐ Educació	☐ Benestar Social	☐ Projecte d'Atenció Psicosocial Arc
☐ Joventut	☐ Esports	☐ de Sant Martí
☐ PASSIR (ICS)	☐ PMPD	

⁴ El climateri és una etapa en la vida de la dona, de límits imprecisos, que l'Organització Mundial de la Salut situa entre els 45 i 64 anys. La menopausa, que és el cessament permanent (durant al menys 12 mesos) de la menstruació, constitueix la manifestació fonamental d'aquest procés. Font: viure en salut. Dones (número 21). Conselleria de Sanitat i Consum. Generalitat Valenciana, 1998.

9. MILLORAR LA SALUT INTEGRAL DE LES DONES I DE LA COMUNITAT

OBJECTIU

9.4. PROMOURE UNA ATENCIÓ SANITÀRIA DE QUALITAT D'ACORD AMB LES NECESSITATS DE LA CIUTADANIA.

ACCIONS

9.4.1. **Mantenir la coordinació i el treball conjunt entre els diferents agents sociosanitaris del territori.**

- ◆ Creant i/o potenciant la creació d'espais de reflexió, debat i acció conjunta que permetin abordar la salut de la població des d'una perspectiva integral i de gènere.
- ◆ Afavorint un treball transversal amb la implicació d'altres àrees, plans i/o programes municipals.

9.4.3. **Sensibilitzar, informar i/o formar als i les professionals de la salut, tenint en compte la perspectiva de gènere.**

- ◆ Fent difusió de material i/o jornades, tallers o altres activitats relacionades amb la salut de les dones que es duguin a terme des de les diferents administracions públiques o altres entitats especialitzades.
- ◆ Promovent l'intercanvi d'experiències i projectes relacionats amb la salut de les dones entre professionals sanitaris de diferents àmbits i d'arreu del país.
- ◆ Alguns temes que es podrien tractar:
 - Diferents concepcions del cos, la salut, la malaltia, segons la cultura dels diferents grups ètnics o llocs d'origen.
 - Violència envers les dones en les diferents etapes del cicle vital i els efectes sobre la salut.
 - La salut mental de les dones. Factors de risc.

9.4.4. Facilitar l'accés als serveis de salut mental i de suport psicològic i psicosocial atenent a les necessitats de la població en tots els cicles vitals.

- ♦ Potenciant l'ampliació i/o fent difusió dels serveis de salut mental i d'assessorament i suport psicològic que ja existeixen en el municipi com l'Arc de Sant Martí, i també dels recursos disponibles a nivell comarcal i provincial.

Àrees, regidories i serveis municipals implicats

☐ Salut Pública	☐ PMSC	☐ Participació Ciutadana
☐ Educació	☐ Benestar Social	☐ Pla Municipal d'Atenció a les Persones amb disminució
☐ Joventut	☐ Esports	☐ Regidoria Promotora del Pla
☐ Projecte d'Atenció Psicosocial Arc de Sant Martí	☐ PASSIR	

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A CASTELLAR DEL VALLÈS

COMISSIÓ DEL PLA D'IGUALTAT *

Eva Comellas	Recursos Humans	Eva Sala	Joventut
Ester Planas	Atenció a la ciutadania	Núria Vicente	Benestar Social
Eulàlia Costa	Cultura	Mar Puig	Promoció de la ciutat i Ocupació
Dolors Mussons	Hisenda	Carme Guirao	Promoció de la ciutat i Ocupació
Imma Brualla	Urbanisme	Mª José Lomas	Benestar Social
Pilar Córdoba	Medi Ambient i Sostenibilitat	Lourdes Pérez	Benestar Social
Carme Vadillo	Habitatge	Pep Llop	Participació ciutadana
Conxi Muñoz	Obres i Via Pública	Jaume Donat	Joventut/Esports
Cristina Torres	Benestar Social	Àlex Portoles	Societat de la Informació i Comunicació
Antònia Pérez	Educació	Elisabet Minguell	Regidoria promotora del Pla
Joan Elvira	Salut Pública	Marina Muntada	Transport Públic i Mobilitat
Núria Altimira	Educació	Joan Alonso	Seguretat ciutadana
Carme Hernández	Seguretat ciutadana i Protecció civil	Ricard García	Comerç i Indústria
David Borja	Benestar Social	Jaume Usall	Societat de la Informació i Comunicació

* Equip de l'Ajuntament de Castellar del Vallès que forma part de la Comissió d'Elaboració del 'Pla Municipal per a la Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes a Castellar del Vallès'.

GLOSSARI.

1. ACCIÓ DIFERENCIADORA

El principi d'igualtat no és contrari al reconeixement legal de la diferència de tracte quan aquesta està fonamentada en una base objectiva, raonable, racional i proporcional. El principi d'igualtat consagrat en la Constitució **no significa** que sempre i en tots els casos s'ha de realitzar un **tracte uniforme**. La idea d'igualtat es desprèn de la dignitat i naturalesa de l'ésser humà. El tractament diferenciat no serà injustificat quan no afecti aquesta dignitat.

L'acció diferenciadora **adjudica beneficis** a col·lectius de manera diferenciada a partir de les seves característiques distintives rellevants, per posseir característiques molt singulars que els diferencien. Justament la seva pretensió és **fer efectiu l'accés igualitari a drets socials** a través d'un tractament diferent de situacions fàctiques que també són diferents.

L'adopció de mesures diferenciadores per a la igualtat ve determinada per la seva conveniència o oportunitat política, social o econòmica per corregir les disparitats en gaudir o accedir als drets i avantatges socials. El precepte diferenciador no conté efectes perjudicials o excloents pels altres col·lectius, sinó que es tracta d'una **ampliació de garanties i hi ha una justificació d'interès públic per adoptar la mesura**.

Es tracta d'atorgar una **major protecció o garantia a grups minoritaris o en situacions** especials que es troben relegats en l'accés, en igualtat de condicions, a les mateixes oportunitats, mitjançant normes o regles tenint en compte les particularitats rellevants, la concurrència de circumstàncies o elements diferenciadors aptes per determinar un règim especial. La finalitat és la igualtat material entre les **persones considerades individualment**.

Les polítiques de diferenciació per la igualtat són habituals en les polítiques públiques: es promou la radicació d'indústries en zones deprimides; en l'àmbit impositiu s'atribueixen diferents càrregues fiscals depenent del nivell d'ingressos; es reglamenten exempcions en béns de primera necessitat; s'atorguen beques per motius de necessitat econòmica; etc. La possible inclusió o exclusió d'aquestes mesures respon només a criteris d'oportunitat i conveniència política, social o econòmica, no a qüestions de constitucionalitat.

2. ANDROCENTRISME

L'home com a mesura de totes les coses. Això significa que la visió del món així com l'enfocament d'un estudi, anàlisi o investigació es fa només des de la perspectiva masculina. Utilitzant els resultats com vàlids per totes les persones siguin homes o dones.

Visió del món i de les coses on l'home és el centre referent, invisibilitzant la dona. L'home és el genèric, i la dona és vista com un subgrup d'aquest genèric, creant així un imaginari col·lectiu totalment patriarcal.

"Una visión androcéntrica presupone que la experiencia masculina sería la universal, la principal, la referencia o representación de la humanidad, obviando la experiencia femenina". "Palabras para la Igualdad. Biblioteca Básica"

3. ASSETJAMENT MORAL

Situació en la que una persona o grup de persones exerceix una **violència psicològica extrema** de forma sistemàtica durant un període de temps prolongat sobre una altra persona en una posició dèbil; **es repeteix i perllonga en el temps**.

És un procés destructiu consistent en una **sèrie d'accions hostils** que considerades de manera aïllada podrien semblar anodines però que en repetir-se de manera constant tenen efectes perversos".

"**Maltracte verbal i modal que de manera continuada i deliberada** rep una persona per part d'una altra o unes altres que es comporten amb ella de manera cruel amb **l'objecte** d'aconseguir la seva **aniquilació o destrucció psicològica**" Piñuel i Zabala.

"Agressió reiterada a la llibertat de (costums, comportaments, actituds...). Comportament intencionat que provoca molèstia psicològica a alguna persona.

4. ASSETJAMENT SEXUAL

Comprèn tot comportament sexual sigui verbal o físic,, no desitjat per la persona assetjada, dut a terme en diferents espais de la vida quotidiana aprofitant-se d'una situació de superioritat o domini que repercuteix en les condicions de l'entorn, fent-lo hostil, intimidatori i humiliant. És una expressió més de les relacions de poder que exerciten els homes vers les dones.(Palabras para la Igualdad. Biblioteca Básica Vecinal).

Malgrat reconèixer la gran diversitat de casos que pot enquadrar-se en aquest concepte, es defineix com aquell comportament de persecussió o de desencoratjar a una persona ocasionant-li molèsties a través de proposicions de naturalesa sexual que resulten ofensives per la víctima. Requereixen dos factors fonamentals:

- ◆ una manifestació física o verbal evident de contingut sexual o libidinós, immediat o mitjançant insinuacions que no pot constituir una conducta amistosa o una actitud amorosa.
- ◆ la negativa per part de la víctima afectada al sosteniment d'aquesta situació a través d'actes que reflexin el rebuig a l'actitud del subjecte actiu (si no existeix l'explícita i absoluta negació de mantenir aquestes situacions per part de la víctima, jurídicament pot considerar-se que allò ofensiu per una persona per una altra pot ser només incòmode i per una tercera absolutament indiferent).

5. COEDUCACIÓ

Mètode d'intervenció educatiu que va més enllà de l'educació mixta i les bases del qual es situen en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de les nenes i els nens, independentment del seu sexe. La coeducació és, per tant, educar des de la igualtat de valors de les persones. La Ley General de Ordenación del Sistema Educativo (LOGSE) estableix com a normatiu el principi de no discriminació per raó de sexe i com a principi educatiu la formació en igualtat entre els sexes i el rebuig a tota forma de discriminació. (Palabras para la Igualdad. Biblioteca Básica Vecinal).

6. CONTRACTE SOCIAL DE GÈNERE

Conjunt de pautes implícites i explícites que regeixen les relacions entre homes i dones, segons les quals s'atribueixen a uns i altres diferent treball i valor, responsabilitats i obligacions. Aquesta situació s'articula a tres nivells: l'estructura cultural (normes i valors socials); les institucions (sistemes de protecció a la família, educatiu i d'ocupació, etc.) i els processos de socialització (principalment en el sí de la família però no únicament).

7. CULTURA PER LA PAU, CULTURA DE LA COOPERACIÓ

Són totes aquelles pràctiques que possibiliten l'eliminació de la violència estructural i de gènere a partir de la superació de les diferències de classe, de sexe o gènere, d'ètnia, de països pobres enfront de països rics, etc., tot buscant un lloc de trobada i de treball des de la complicitat, la solidaritat i la cooperació.

8. DESIGUALTAT DE TRACTE

Procedir, actuar arbitrària i sistemàticament de manera diferenciada a partir de l'existència de característiques o factors diferents que té com a **conseqüència majors o menors beneficis** per part d'un col·lectiu respecte els altres, **sense tenir en compte la intenció**.

Pràctiques, accions diferenciades històricament molt arrelades que **han situat a sectors de la població en posició no només desavantajosa sinó obertament contràries a la dignitat de les persones** tant per l'acció dels poders públics com per la pràctica social.

Distincions i diferenciacions basades en factors immutables que l'ordenament cataloga com a prohibides.

No sempre la desigualtat de tracte és il·lícita: el tractament divers de situacions distintes pot venir fins i tot exigít, en un Estat social i democràtic de dret, per fer efectius els valors que la Constitució consagra amb el caràcter de superiors de l'ordenament jurídic com són la justícia i la igualtat, i atribueix a més als poders públics la promoció de les condicions perquè siguin reals i efectius. (STC 34/1981, de 10 de novembre 1981).

Concepte lligat als conceptes de Discriminació; Discriminació directa i Acció positiva.

9. DISCRIMINACIÓ

Tractar a una persona de manera desigual amb conseqüències perjudicials per pertànyer a un grup concret o per tenir una semblança comuna diferenciadora. Es discrimina el subjecte per la seva pertinença a un col·lectiu considerat minoritari, no tant per nombre com per menys poder.

10. DOBLE PRESENCIA / DOBLE JORNADA

La **doble presència** afecta les dones quan treballen fora de la llar i significa que aquestes dones, malgrat que fan una feina remunerada, es continuen ocupant de la major part del treball reproductor (familiar domèstic) que, en la quotidianitat, es tradueix a fer simultàniament el rol d'assalariada i **el rol** de mestressa de casa en un mateix espai de temps i jornada.

Aquesta situació no s'ha de confondre amb l'anomenada **doble jornada**, que consisteix a fer la jornada **laboral** i un cop finalitzada dedicar-se a les tasques de la llar, sinó que més aviat es refereix al fet que les dones, a causa d'una repartició del treball familiar escassa, es veuen abocades a estar **pendents de la responsabilitat familiar**, encara que estiguin en el seu lloc de treball.

11. EMPODERAMENT

Empoderament

Terme sorgit en la Conferència Munidal de les Dones a Beijing (Pekí) per a referir-se a l'augment de la participació de les dones en els processos de presa de decisions i accés al poder. Aquesta expressió també incideix en una altra dimensió: la presa de consciència del poder que individualment i col·lectivament ostenten les dones i que té a veure amb la recuperació de la pròpia dignitat com a persona. (Palabras para la Igualdad. Biblioteca Básica Vecinal).

Parteix de perspectives que enfoquen en el gènere i és vist com part del propi procés d'avanç cap a l'equitat de gènere.

12. ESPAI DOMÈSTIC Vs PRIVAT

ESPAI DOMÈSTIC

S'identifica amb l'àmbit reproductiu, amb l'espai d'"inactivitat" on té lloc la cura, els afectes i la criança de les persones depenents, és a dir, és on es cobreixen les necessitats personals. És l'espai on tradicionalment s'ha col·locat a les dones. (Palabras para la Igualdad. Biblioteca Básica Vecinal).

ESPAI PRIVAT

És l'espai i el temps propi que no es dona a altres persones, que es procura per a si mateixes allunyades de l'espai domèstic i del públic on les persones es cultiven per projectar-se després en l'àmbit públic.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A CASTELLAR DEL VALLÈS

Com assenyala Soledad Murillo: "És el lloc del temps singular, d'allò propi, la condició d'estar amb un mateix de manera crítica i reflexiva; és el culte a la individualitat i respon a la qualitat d'ocupar-se de si mateix" Aquesta autora ha posat de manifest com la privacitat és una parcel·la gaudida principalment pels homes. En el cas de les dones tendeix a confondre's amb l'espai domèstic, furtant aquest espai per una mateixa. (Palabras para la Igualdad. Biblioteca Básica Vecinal)

13. ESPAI PÚBLIC

S'identifica amb l'àmbit productiu de l'activitat, on es desenvolupa la vida laboral, social, política, econòmica; és el lloc de participació en la societat i del reconeixement. Aquest espai és en el que s'han col·locat tradicionalment els homes..(Palabras para la Igualdad. Biblioteca Básica Vecinal)

14. ESTEREOTIPS

Conjunts de clixés, idees prejudicades per les que s'adjudiquen característiques a les persones que formen un grup. Són simplistes, uniformitzen les persones.

Conjunt d'idees que un grup o una societat obté a partir de les normes o els patrons culturals prèviament establerts.

15. IGUALTAT (DE DRETS / GÈNERE / FET / OPORTUNITATS ENTRE HOMES I DONES.)

IGUALTAT

Aspecte relatiu a la igualtat en qualsevol situació. (Guía Europa perspectiva de género. Carrefour Europeo)

Valor jurídic fonamental legitimador dels drets humans, la realització social efectiva de la qual suposa l'absència de qualsevol discriminació cap a qualsevol subjecte de dret.

Igualtat de dret

Igualtat formal davant la llei. **Equiparació d'homes i dones mitjançant mesures legislatives.** En els països europeus de règim democràtic no és fins després de la I Guerra Mundial que es restaura el principi d'igualtat davant la llei i es reconeix el dret a l'educació, al treball remunerat, i al vot per a les dones.

A Espanya el principi **d'igualtat de dret, legal o formal**, no s'estableix fins la Constitució de 1978.

Igualtat de gènere

La igualtat de gènere s'entén com **una relació d'equivalència** en el sentit que les persones tenen el mateix valor, independentment del seu sexe entre altres atributs i que per això són iguals. Per Cèlia Amorós "la igualtat de gènere és el concepte normatiu regulador d'un projecte feminista de transformació social".

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES A CASTELLAR DEL VALLÈS

La idea d'igualtat ha estat protagonista durant anys en la majoria de les reivindicacions de dones i dels moviments de dones. El principi d'igualtat home/dona és dels que menys ha evolucionat en quant el que significa de reconeixement dels drets i llibertats fonamentals. A cap lloc del món el tractament de les dones s'ha equiparat als homes.

Igualtat de fet

Paritat entre homes i dones real i efectiva. Només amb la promulgació de la igualtat legal no és suficient per canviar els costums i les estructures de desigualtat.

Fita que es proposa l'acció positiva a través d'incidir de manera activa i intencional per contrarestar les desigualtats de partida reals.

Igualtat d' oportunitats entre homes i dones

Fonamentat en el principi d'igualtat, constitueix la garantia que homes i dones puguin participar en diferents esferes (econòmiques, polítiques, participació, presa de decisions, etc.) i activitats (educació, formació, ocupació) sobre bases d'igualtat (Palabras para la Igualdad. Biblioteca Básica Vecinal).

"Camp de jocs equilibrat" de manera que homes i dones tinguin possibilitats similars d'utilitzar, d'intervenir i de progressar en la vida social, econòmica, política, cultural, etc. (Emakunde)

Opció estratègica orientada a avançar en l'equitat de gènere. Es fixa en la posició i relació dels gèneres. En l'acció governamental es tradueix en polítiques públiques d'igualtat d'oportunitats.

16.MEDIACIÓ

La tasca de mediació significa acompanyar/mitjançar en els processos de resolució de conflictes personals, familiars, polítics i socials per ajudar, d'aquesta manera, a trobar solucions compartides per les parts implicades en el conflicte.

17.PLA D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS

Els Plans per la Igualtat d'oportunitats són un tipus particular de polítiques de gènere el propòsit de les quals és afectar les diferents dimensions de la discriminació per aconseguir la igualtat real substantiva entre homes i dones.

Estratègies encaminades a aconseguir la participació activa de les dones en tots els àmbits a través de la definició de línies estratègiques i l'establiment d'objectius concretats en actuacions a curt i mig termini. Impliquen a diferents agents institucionals i socials. Segons el seu àmbit territorial d'acció són plans d'igualtat comunitaris, estatals, autonòmics, locals, etc.

Els Plans per a la igualtat d'oportunitats no es limiten a abordar les conseqüències de la discriminació sexual i orienten l'acció de l'Estat a impulsar la igualtat d'oportunitats entre dones i homes actuant sobre les condicions de manera que permeti l'abast equitatiu entre els gèneres de resultats de desenvolupament com subjectes actius.

Operant simultàniament en diferents àmbits implicats per canviar la posició desavantatjosa de les dones: transformar la posició de les dones en el mercat de treball implica actuar també en els àmbits de la família, l'educació, mitjants de comunicació, etc.

18. POLÍTIKA D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS

Les polítiques d'igualtat són mesures elaborades amb el propòsit de corregir o compensar les situacions de desigualtat i discriminació, contrarestar en la pràctica els efectes de la socialització de gènere i de garantir un model social igualitari, millorant la situació de les dones en qualsevol àmbit i contribuir a la reducció de la desigualtat de fet existent entre homes i dones.

Són mesures de caràcter temporal, aplicables mentre persisteix el problema o situació de desigualtat a combatre. Contenen una declaració d'objectius i inclouen compromisos operatius relacionats amb la garantia de la igualtat i amb l'impacte del desenvolupament.

No sempre van dirigides exclusivament a les dones; també poden anar dirigides a canvis en les relacions entre gèneres, a canvis necessaris en el gènere masculí, canvis en espais concrets, etc..

19. ROL

Model de comportament que, en una societat determinada, hom espera d'una persona amb relació al seu estatus.

Conjunt de funcions, tasques, responsabilitats i prerrogatives que es generen com expectatives/exigències socials i subjectives: una vegada assumit el rol per una persona, l'entorn exigeix que l'acompleixi i sanciona el seu no compliment. Generalment la pròpia persona l'assumeix i construeix la seva psicologia, afectivitat i autoestima al voltant d'ell. (Emakunde)

20. PRINCIPI D'IGUALTAT

Posició que defensa que cal avançar cap a un similar accés al control, influència i direcció dels esdeveniments que afecten a la vida d'un/a mateix/a. També defensa la similitud de drets, obligacions, responsabilitats, tracte, protecció i recompenses per tots els membres d'una societat.

21. SEGREGACIÓ

Separar entre sí a persones en base a les seves diferències, assignant-los estatus socials o legislatius, diferenciats i de diferent nivell.

22. SEXE / GÈNERE

SEXE

Atribut innat de les persones determinat per la naturalesa, immo­dicable i evident que estableix diferències físiques, biològiques, anatòmiques que diferencien homes i dones; mascles i femelles.

GÈNERE

Atribut determinat culturalment i socialment, modificable, susceptible d'aprendre's i per tant de desaprendre's a través del qual s'assignen diferències psicològiques i de comportament; de rols i de valors.

"El gènere fa referència a les relacions entre homes i dones basades en els rols definits socialment i que s'assignen a un o altre sexe. El contingut del terme "gènere" ha evolucionat, diferenciant-se de la paraula "sexe" per expressar la realitat de que la situació i els rols de les dones i els homes són construccions socials subjectes a canvi". Conferència de les Dones de Nacions Unides, Pequín 1995.

És una construcció sociocultural dels sexes biològics i varia segons el tipus de cultura i societat i, també, segons l'època històrica.

23. SOSTRE DE VIDRE

Fa referència a les barreres invisibles objectives o subjectives i invisibles que es troben les dones en un moment determinat del seu desenvolupament en l'àmbit públic que una vegada arribat a aquest punt molt poques dones passen aquesta barrera, quedant estancades les seves carreres professionals, polítiques; posant fre al seu accés als àmbits de decisió. Les causes provenen del prejudici sobre la capacitat de les dones per exercir, acomplir llocs de responsabilitat. També influeix la seva disponibilitat minvada per l'assignació exclusiva de les responsabilitats familiars, domèstiques i de cura. (Palabras para la Igualdad. Biblioteca Básica Vecinal)

24. TRANSVERSALITAT

Concepte utilitzat per traduir el concepte anglosaxó de "mainstreaming". Significa considerar la igualtat d'oportunitats entre els homes i les dones d'una manera transversal, és a dir, en les polítiques de tots els àmbits (urbanisme, medi ambient, ocupació, salut, educació, cultura i participació ciutadana) i no solament treballar aquest tema adreçat específicament a les dones.

Comporta la necessitat d'establir vies de comunicació i acció entre agents diversos (sectors i serveis de l'Ajuntament, altres Administracions Públiques, iniciativa social, iniciativa privada) al voltant d'uns objectius comuns i articular, d'aquesta manera, l'acció municipal. Per fer-ho, es necessita una coordinació capaç de sumar els esforços i les sinèrgies dels agents implicats.

25. TREBALL PRODUCTIU / TREBALL REPRODUCTIU

Treball productiu: El treball remunerat que produeix béns i serveis .

Treball reproductiu: Treball no remunerat que consisteix en la recuperació i atenció de les forces de treball productiu i de la cura de les persones dependents, la llar i la família.

26. VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Tot acte de violència basat en el gènere que té com a resultat possible o real un dany físic, sexual o psicològic, incloses les amenaces, la coerció o la privació arbitrària de llibertat, tinguin lloc aquests fets en la vida pública o en la privada. Afirmar que es tracta d'una vulneració dels drets humans fonamentals, que impossibilita el ple desenvolupament de les dones i de la democràcia i que és una manifestació de les relacions de poder històricament desiguals entre els homes i les dones. IV Conferència Mundial de les Dones de Nacions Unides (Beijing, 1995)

27. VIOLÈNCIA FAMILIAR/DOMÈSTICA

És una de les formes que pot adoptar la violència de gènere i fa referència a totes les formes de relacions abusives que es donen entre els membres d'una família. Per abús s'entén tota aquella forma d'interacció, emmarcada en un context de desequilibri de poder que, per acció o omissió, ocasiona dany físic o psicològic a altres membres de la relació. Té diverses formes de manifestació —física, psicològica, sexual, emocional o econòmica— i pot afectar diferents membres d'una mateixa unitat familiar (dones, nens/nenes, gent gran).

28. XARXA

Una xarxa està constituïda per un conjunt de persones, entitats o institucions que de manera formal o informal mantenen una comunicació i una interacció per intercanviar informació, opinions i cooperar en l'acció sobre algun tema o procés. Es caracteritza per tenir una organització horitzontal, sense jerarquies. És a dir, que no sobresurt cap persona o entitat com a cap, sinó que la presa de decisions s'elabora en conjunt i amb la participació de tots o gairebé tots els membres que constitueixen la xarxa, ja que qualsevol membre pot fer propostes i tenir iniciatives que es consideren pertinents o necessàries.

Annex
Priorització d'accions

Priorització d'accions de la Comissió Interdepartamental d'elaboració del Pla d'Igualtat

La priorització dels objectius, com també la definició detallada de les accions, esdevé un pas necessari per poder realitzar adequadament la implementació de qualsevol pla. En aquest sentit, s'ha realitzat, amb la participació d'una Comissió Interdepartamental, una priorització basada en els criteris d'urgència, disponibilitat, impacte negatiu i eficàcia. Es tracta d'una matriu de priorització, que permetrà definir de manera molt àgil, les prioritats polítiques.

Cal tenir en compte que aquesta priorització és una proposta que serveix com a marc de referència pel desenvolupament d'actuacions amb perspectiva de gènere i d'igualtat d'oportunitats i es planteja de manera oberta i flexible, és a dir, que pot anar completant-se i modificant-se al llarg del temps.

Criteris de valoració
A. Prioritat, importància, urgència .
B. Disponibilitat per dur-lo a terme, oportunitat (suport polític/associatiu o ciutadà/tècnic).
C. Risc, impacte negatiu si no es duu a terme.
D. Factibilitat d'assolir canvis en la població o en altres actuacions posteriors o simultànies, eficàcia .

TERRITORI

ÀMBIT D'ACTUACIÓ: TERRITORI

LÍNIA ESTRATÈGICA:

1. ASSOLIR UNA ORGANITZACIÓ TERRITORIAL SOSTENIBLE I FAVORABLE A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES.

OBJECTIU:

1. DOTAR LES ÀREES MUNICIPALS RELACIONADES AMB EL TERRITORI D'EINES PER A LA INCORPORACIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES SEVES ACTUACIONS.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Establir un espai d'acció conjunta entre la comissió del Pla d'Igualtat i les àrees d'Urbanisme, Medi Ambient i Via Pública per incorporar la perspectiva de gènere en les actuacions territorials.
2. Facilitar la formació del personal municipal sobre la incorporació de la perspectiva de gènere en el planejament i disseny del municipi.
3. Promoure l'intercanvi d'experiències urbanístiques des de la perspectiva de gènere i igualtat d'oportunitats amb altres municipis i/o entitats especialitzades.

OBJECTIU:

2. ADEQUAR LA VIA PÚBLICA I LES POLÍTIQUES DE MOBILITAT A LES NECESSITATS DE DONES I HOMES DERIVADES DE LES DIFERENTS ACTIVITATS QUE FAN.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Promoure el desenvolupament d'una política de transport sostenible adaptada a les necessitats personals, familiars i laborals de dones i homes.
2. Continuar millorant l'accessibilitat i la lliure mobilitat de totes les persones.
3. Reduir la circulació de vehicles privats al municipi i augmentar l'autonomia de la població, amb una mobilitat alternativa sostenible i saludable.

OBJECTIU:

3. PROMOURE UNA PLANIFICACIÓ URBANÍSTICA AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE AMB LA PARTICIPACIÓ DE LA CIUTADANIA.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Continuar adequant els equipaments municipals i els espais lliures a les necessitats derivades de les tasques domèstiques, de cura i d'oci.
2. Acabar de dotar progressivament al municipi dels serveis bàsics necessaris, assolint una distribució equilibrada entre els diferents barris que permeti la conciliació dels temps personal, familiar, laboral i social.
3. Promoure la participació ciutadana, de dones i homes, en la planificació de l'espai urbà i en la gestió del medi.
4. Identificar les zones especialment insegures del municipi i possibles solucions.
5. Fer visible l'aportació de les dones a la societat al llarg de la història, i al municipi en particular, com a eina de sensibilització.

OBJECTIU:

4. INCORPORAR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES POLÍTIQUES MUNICIPALS D'HABITATGE.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Promoure noves actituds entre les empreses de la construcció perquè el disseny dels habitatges s'adeqüi progressivament als diferents models de convivència i faciliti el desenvolupament i repartiment de les tasques domèstiques i de cura entre les persones membres de la llar.
2. Treballar conjuntament amb les administracions co-responsables per desenvolupar una política d'habitatge que respongui a les necessitats de la ciutadania.
3. Promoure la construcció d'habitatges "sense gènere".
4. Conèixer les necessitats de la ciutadania en matèria d'habitatge.

OBJECTIU:

5. INCORPORAR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES POLÍTIQUES MUNICIPALS DE MEDI AMBIENT.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Promoure campanyes de civisme i sostenibilitat per tal de sensibilitzar a la ciutadania de la necessitat i dels beneficis que comporta el respecte i la cura de l'entorn i del medi ambient.
2. Visibilitzar la importància de l'espai domèstic i del paper de les dones en la protecció de l'entorn.
3. Incorporar en les activitats i materials d'informació i sensibilització entorn la problemàtica dels residus, o qualsevol altra campanya o material medi ambiental adreçat a les llars, aspectes dirigits a promoure la corresponsabilitat de dones i homes en el treball domèstic.
4. Introduir criteris de gènere en el Pla d'Acció Ambiental.

ORGANITZACIÓ MUNICIPAL

ÀMBIT D'ACTUACIÓ: ORGANITZACIÓ MUNICIPAL

LÍNIA ESTRATÈGICA:

2. ADEQUAR L'ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL AL PRINCIPI D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES.

OBJECTIU:

1. PROMOURE LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS I INCENTIVAR LA UTILITZACIÓ D'UN LLENGUATGE NO SEXISTA NI DISCRIMINATORI EN LA COMUNICACIÓ ORAL, ESCRITA I VISUAL DE L'AJUNTAMENT.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Continuar treballant per un ús no sexista del llenguatge i de les imatges en l'administració pública i en els mitjans de comunicació.
2. Crear un apartat, en la futura intranet municipal, sobre Igualtat d'Oportunitats, on tothom pugui aportar les seves opinions i suggeriments. En aquest apartat pot haver informació referent a la igualtat d'oportunitats: notícies o dades que informin i denunciïn sobre les desigualtats existents entre homes i dones.
3. Difondre en els àmbits de comunicació municipals i en els diversos serveis de l'Ajuntament, manuals o llibres d'estil de llenguatge i imatges no sexistes.
4. Potenciar la presència equilibrada de dones i homes en tots els debats i actes públics organitzats per l'Ajuntament.
5. Revisar tots els documents administratius i publicacions municipals existents per eliminar el llenguatge sexista i/o les imatges estereotipades i discriminatòries de dones i homes.

OBJECTIU:

2. SENSIBILITZAR I FORMAR EL PERSONAL (POLÍTIC I TÈCNIC) DE L'AJUNTAMENT DE CASTELLAR DEL VALLÈS EN MATÈRIA DE GÈNERE I IGUALTAT D'OPORTUNITATS.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Difondre aquest Pla Municipal d'Igualtat d'Oportunitats i totes les activitats que es facin des del Consistori en matèria d'igualtat d'oportunitats entre tots els treballadors i treballadores de l'Ajuntament
2. Realitzant campanyes d'informació adreçades al personal municipal i a la ciutadania per sensibilitzar sobre qüestions relacionades

amb la igualtat d'oportunitats.

3. Realitzar accions formatives adreçades al personal polític, tècnic i altre personal municipal dirigides a facilitar la incorporació de la perspectiva de gènere en la presa de decisions.

OBJECTIU:

3. FER DE LES POLÍTIQUES DE GÈNERE I IGUALTAT D'OPORTUNITATS UN EIX TRANSVERSAL DE L'ACCIÓ MUNICIPAL.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Considerar de manera sistemàtica aquest Pla com a marc de referència en totes les actuacions del consistori.
2. Tenir en compte aquelles situacions en què existeixen diferències i/o desigualtats entre dones i homes a l'hora de dissenyar les actuacions municipals, afavorint aquells col·lectius que requereixen un suport especial.
3. Crear els mecanismes necessaris per garantir la implementació d'aquest Pla.
4. Segregar les dades per sexe i edat en la recollida i elaboració de la informació municipal (informes, estudis i recerques, memòries de serveis, avaluació de programes...), per conèixer i visibilitzar la situació de dones i homes
5. Valorar la creació d'una Regidoria de la Dona mentre la perspectiva de gènere no estigui incorporada a totes les àrees.

OBJECTIU:

4. DESENVOLUPAR UNA POLÍTICA DE PERSONAL QUE PROMOGUI LA PARITAT I LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Conèixer i visibilitzar la realitat de les dones i els homes que treballen a l'Ajuntament de Castellar del Vallès.
2. Establir mesures que facilitin la conciliació de les responsabilitats personals, familiars i laborals (i polítiques en el cas del personal polític) al personal municipal i que promoguin la corresponsabilitat entre dones i homes.
3. Introduint mesures d'acció positiva en la selecció, contractació i promoció del personal municipal per garantir la paritat a l'Ajuntament.
4. Establir criteris de valoració de gènere i igualtat d'oportunitats en els plecs de condicions tècniques per a la contractació de serveis per concurs.

OBJECTIU:

5. PROMOURE LA PARTICIPACIÓ DE LES DONES EN L'ACCIÓ MUNICIPAL.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Implicar la ciutadania i les entitats de Castellar del Vallès, especialment les dones, en la implementació d'aquest Pla.
2. Potenciar la participació ciutadana d'una forma paritària tenint en compte els diferents grups d'edat i les diferents cultures.
3. Conèixer i visibilitzar la participació de les dones en els processos i espais participatius de Castellar del Vallès.

POBLACIÓ

ÀMBIT D'ACTUACIÓ: POBLACIÓ

LÍNIA ESTRATÈGICA:

3. **PROMOURE L'AUTONOMIA, LA INTEGRACIÓ I L'EMPODERAMENT DE LES PERSONES EN RISC O SITUACIÓ D'EXCLUSIÓ SOCIAL DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE.**
4. **PROMOURE MESURES PER A LA ERADICACIÓ DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE A CASTELLAR DEL VALLÈS.**

OBJECTIU:

1. **VETLLAR PER L'ADEQUACIÓ DEL PROTOCOL D'ATENCIÓ A LES DONES QUE PATEIXEN VIOLÈNCIA, EN FUNCIÓ DE LES REALITATS EMERGENTS.**

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Establir els mecanismes de coordinació necessaris per garantir el funcionament adequat del Circuit Local d'Atenció.
2. Oferir una atenció integral per a la recuperació de les persones afectades per la violència de gènere.
3. Millorar la situació de les dones immigrades en situació de risc de violència de gènere o que la pateixen.
4. Consolidar, fer difusió i ampliar els serveis i recursos específics d'atenció a dones que pateixen o hagin patit violència.
5. Desenvolupar un programa de formació permanent per les i els agents implicats en el Protocol d'atenció a les dones que pateixen violència per tal de dotar-los d'eines adients d'intervenció.

OBJECTIU:

2. **PROMOURE ACCIONS DE PREVENCIÓ I SENSIBILITZACIÓ CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE.**

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Proposar intervencions educatives de prevenció de la violència adreçades a l'alumnat dels centres d'educació formal i no formal del municipi.
2. Fomentant intervencions de prevenció de la violència de gènere en altres espais educatius i de formació del municipi.
3. Desenvolupar accions de sensibilització entorn la violència de gènere.

4. Promoure activitats formatives i informatives (cursos, tallers, sessions informatives...) sobre igualtat d'oportunitats i tractament i prevenció de la violència.
5. Impulsar i donar suport a les iniciatives sorgides des de la societat civil entorn la violència de gènere.

OBJECTIU:

3. MILLORAR LA QUALITAT DE VIDA DE LES PERSONES GRANS, DE LES DEPENDENTS I DE LES SEVES CURADORES.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Vetllar per a què les necessitats de les dones que tenen cura de persones dependents estiguin cobertes, seguint el que disposa la Llei de dependència.
2. Mantenir i ampliar els recursos i serveis destinats a persones dependents.
3. Realitzant accions adreçades a les persones curadores per tal de possibilitar, en la mesura del possible, la seva autonomia, moments de descans, etc.
4. Promoure la implicació dels homes en la cura de les persones dependents.

OBJECTIU:

4. ADEQUAR ELS SERVEIS MUNICIPALS ALS FENÒMENS DE FEMINITZACIÓ DE LA POBRESA I L'EXCLUSIÓ SOCIAL.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Facilitar i potenciar la creació d'espais de relació entre dones tant joves com madures i grans, oberts a les demandes i/o necessitats que es detectin des d'una perspectiva oberta, inclusiva i variada, que inclogui la realitat de les dones dels diferents col·lectius de major risc- mares i àvies soles, dones aturades, sense formació, immigrades...
2. Assessorar i orientar les dones sobre els recursos dels que disposen ai les possibilitats reals que tenen en funció de la seva situació.
3. Conèixer com afecten els processos d'exclusió social a les dones i els homes del municipi.
4. Establir criteris de gènere en el barems establerts per a l'adjudicació i concessió d'ajuts.
5. Introduint la perspectiva de gènere en els projectes de cooperació al desenvolupament en els que col·labori l'Ajuntament.

OBJECTIU:

5. MILLORAR LA QUALITAT DE VIDA DE LES DONES MIGRADES.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Fer activitats de sensibilització dirigides a la ciutadania per superar prejudicis i estereotips entorn les persones immigrants i donar a conèixer el valor enriquidor de la convivència de diferents cultures.
2. Incloure la perspectiva de gènere en els estudis sobre migració al municipi.
3. Continuar desenvolupant i ampliar les activitats lingüístiques i culturals adreçades a la població nouvinguda que facilitin l'adaptació de les dones immigrades.
4. Donar a conèixer a les dones nouvingudes els recursos d'atenció municipals i facilitar-ne l'accés.
5. Establir espais de relació entre persones immigrants i autòctones, per afavorir la integració de les dones immigrants i la convivència i el coneixement d'altres cultures.

EDUCACIÓ

ÀMBIT D'ACTUACIÓ: EDUCACIÓ

LÍNIA ESTRATÈGICA:

5. PROMOURE UNA EDUCACIÓ PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES.

OBJECTIU:

1. SENSIBILITZAR I FORMAR A LA COMUNITAT ESCOLAR (PROFESSORAT, ALUMNAT, AMPAS I FAMÍLIES) EN EL PRINCIPI D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Promovent la participació dels homes en les AMPAs dels diferents centres educatius i a l'Escola de Pares.
2. Recomanant a la comunitat escolar l'ús d'un llenguatge no sexista.
3. Realitzar activitats que fomentin la igualtat d'oportunitats i la coeducació de nens i nenes i jovent en els centres escolars i de lleure de Castellar del Vallès.
4. Facilitant material i recursos didàctics de gènere (llibres, maletes pedagògiques, vídeos, etc.) per incorporar i/o recolzar la coeducació en la pràctica educativa.

OBJECTIU:

2. INCREMENTAR LA CORRESPONSABILITAT ENTRE DONES I HOMES EN LES TASQUES EDUCATIVES.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Promovent el desenvolupament d'activitats sobre temes de conciliació i corresponsabilitat.
2. Fomentar l'assistència dels pares a les activitats per a pares i mares dels centres educatius, les AMPAs o en d'altres projectes i equipaments municipals.

OBJECTIU:

3. ADEQUAR L'OFERTA FORMATIVA A LA REALITAT MUNICIPAL DES DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Incloure la perspectiva de gènere als projectes socioeducatius impulsats des de l'Ajuntament.
2. Creant nous itineraris per tal d'oferir un ventall adequat de cursos per a adolescents que tingui en compte habilitats, necessitats i interessos de nois i noies.
3. Promovent tallers de motivació amb noies i nois absentistes fora d'horari escolar però d'assistència recomanada- per treballar la projecció de futur que fan de si mateixes/os, qüestionant els rols i estereotips de gènere, tant a nivell personal com laboral i reflexionant sobre com poden arribar-hi.
4. Mantenir i millorar els recursos municipals adreçats a la infància i les seves famílies.

OBJECTIU:

4. PROMOURE LA FORMACIÓ DE LES PERSONES ADULTES DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Fent activitats per a la millora de l'autonomia personal, l'autocura i les habilitats socials tant de dones com d'homes, per tal d'afavorir una participació més equilibrada en els àmbits públic i privat.
2. Seguir recolzant , millorant i ampliant l'oferta de l'Escola Municipal d'Adults.
3. Donar suport a les accions o programes d'intercanvi de coneixements entre dones del municipi per tal de fomentar el seu empoderament.

USOS DEL TEMPS

ÀMBIT D'ACTUACIÓ: USOS DEL TEMPS

LÍNIA ESTRATÈGICA:

6. REDUIR LES DESIGUALTATS DE GÈNERE EN EL TREBALL.

OBJECTIU:

1. MILLORAR LS CONDICIONS LABORALS I PROFESSIONALS DE LES DONES OCUPADES (PRECARIETAT LABORAL, DISCRIMINACIONS A LA FEINA, ETC...).

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Donant suport a la creació d'empreses i/o cooperatives per part de les dones per regularitzar el treball submergit en el qual elles tenen una gran presència, aquesta acció es podria dur a terme des del Servei d'Assessorament a Emprenedors.
2. Realitzar activitats formatives i informatives sobre legislació laboral, drets i deures dels treballadors i treballadores des de la perspectiva de gènere i la igualtat d'oportunitats i adreçades principalment a les dones, ja que és un dels col·lectius que més pateix la inestabilitat i la discriminació laboral, i al teixit empresarial del municipi.
3. Promoure la formació i la contractació de dones amb discapacitats, recolzant-les al llarg de tot el procés.

OBJECTIU:

2. INCREMENTAR LA TAXA D'ACTIVITAT FEMENINA I DISMINUIR L'ATUR FEMENÍ A CASTELLAR DEL VALLÈS.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Promoure que l'experiència en treball familiar- domèstic sigui reconeguda i valorada en l'accés a l'ocupació, en especial en el cas de les dones adultes que han dedicat part de la seva vida a aquestes tasques i busquen feina.
2. Promoure el desenvolupament de mesures d'acció positiva i d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes a les empreses del municipi.
3. Promoure accions de reciclatge laboral entre les dones que es reincorporen al mercat de treball després d'haver desenvolupat tasques de tipus reproductiu.
4. Dur a terme cursos de formació ocupacional des del DPEiO, que s'adaptin a les sortides laborals que ofereix l'entorn per facilitar l'accés a l'ocupació de les dones amb majors dificultats d'inserció (dones majors de 45 anys, aturades de llarga durada, dones amb

criatures i/o en edat reproductiva, dones migrades en atur o amb treball submergit).

5. Incentivar la contractació de dones amb el perfil esmentat en l'acció anterior.

OBJECTIU:

3. REDUIR LA SEGREGACIÓ VERTICAL I HORIZONTAL DE L'OCUPACIÓ.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Dur a terme accions d'impuls i suport a la creació d'empreses amb dones al capdavant.
2. Promoure la presència de les dones en aquelles formacions (educació formal, formació ocupacional, tallers d'ocupació, etc.) masculinitzades i viceversa (sempre i quan tinguin possibilitats reals d'inserció).
3. Desenvolupar una campanya dirigida a les empreses establertes a Castellar del Vallès per tal de sensibilitzar i conscienciar sobre la importància i la necessitat de dur a terme una política d'empresa basada en la igualtat d'oportunitats.
4. Informar i sensibilitzar les empreses del municipi sobre la necessitat i els beneficis que comporta una oferta de treball no sexista.

ÀMBIT D'ACTUACIÓ: USOS DEL TEMPS

LÍNIA ESTRATÈGICA:

7. PROMOURE EL DESENVOLUPAMENT PERSONAL I COMUNITARI DE LES DONES I ELS HOMES DE CASTELLAR DEL VALLÈS.

OBJECTIU:

1. INTRODUIR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN L'ACCIÓ CULTURAL I DE LLEURE MUNICIPAL.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Dissenyar activitats lúdiques que promoguin la igualtat d'oportunitats entre dones i homes, el respecte a la diversitat i a la convivència
2. Conèixer el grau de participació i les necessitats de la ciutadania envers les propostes culturals i de lleure.
3. Integrar durant tot l'any les activitats i les propostes amb presència i temàtica de dones i evitar la concentració d'aquestes al voltant del 8 de març (Dia Internacional de la Dona).

4. Garantir la inclusió de la perspectiva de gènere en la programació cultural de l'Ajuntament.
5. Crear a la biblioteca municipal un fons de material relacionat amb el gènere i la igualtat d'oportunitats.

OBJECTIU:

2. PROMOURE LA PARTICIPACIÓ ESPORTIVA DE LES DONES.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Mantenir i adequar les activitats de promoció esportiva a les necessitats de dones i homes.
2. Impulsar i donar suport a la creació i el manteniment d'equips i/o clubs esportius femenins i a la pràctica esportiva de les dones.
3. Reconèixer i visibilitzar l'esport femení.
4. Integrar les dones en els materials informatius sobre les possibilitats esportives que s'ofereixen a la vila (activitats, clubs i entitats esportives).
5. Realitzar accions de sensibilització adreçades a les entitats esportives i a la ciutadania per trencar les desigualtats de gènere a l'esport.

OBJECTIU:

3. INTRODUIR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN L'ACCIÓ CULTURAL I DE LLEURE MUNICIPAL.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Afavorir la presència i la participació activa de les dones, de totes les edats, orígens i situacions, en les associacions del municipi.
2. Incentivar que les entitats culturals del municipi duguin a terme activitats que promoguin la igualtat d'oportunitats entre dones i homes i visualitzant també l'aportació cultural de les dones.
3. Generar espais de comunicació i intercanvi entre les associacions del municipi per a promoure els projectes compartits i el treball transversal i coordinat.
4. Conèixer el grau de participació de dones i homes en les associacions del municipi, tenint en compte les seves edats i orígens.
5. Donar suport a la creació de grups de dones del municipi.

ÀMBIT D'ACTUACIÓ: USOS DEL TEMPS

LÍNIA ESTRATÈGICA:

8. PROMOURE LA CONCILIACIÓ DELS TEMPS PERSONAL, FAMILIAR I PROFESSIONAL.

OBJECTIU:

1. PROMOURE LA CORRESPONSABILITAT ENTRE DONES I HOMES EN L'ÀMBIT DOMÈSTIC.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Informar i sensibilitzar la població i el teixit empresarial sobre el valor econòmic i social del treball familiar-domèstic, com a eina indispensable per al manteniment de la vida i de la resta d'activitats i treballs.
2. Realitzant accions formatives sobre manteniment de la llar orientades a l'adquisició i desenvolupament d'actituds, hàbits i destreses necessàries per realitzar i responsabilitzar-se de tasques domèstiques.
3. Incorporar missatges o imatges que promoguin la corresponsabilitat entre dones i homes en el treball familiar-domèstic en totes les activitats formatives, informatives i de sensibilització que es realitzin a l'Ajuntament.
4. Realitzant activitats de sensibilització ciutadana sobre la necessitat i la importància de la corresponsabilitat entre dones i homes, grans i joves, en les tasques i responsabilitats domèstiques, visibilitzant els beneficis que això suposa.
5. Informar als homes sobre els permisos i llicències relacionats amb la paternitat i amb la cura de persones dependents.

OBJECTIU:

2. POTENCIAR EL DESENVOLUPAMENT I ADEQUACIÓ DELS SERVEIS SOCIOCOMUNITARIS DIRIGITS A FACILITAR LA CONCILIACIÓ DELS TEMPS PERSONAL, FAMILIAR I PROFESSIONAL DE DONES I HOMES.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Conèixer les demandes i necessitats de dones i homes relacionades amb els serveis sociocomunitaris de conciliació i adequar l'oferta a la demanda (tipus de servei, horaris, accessibilitat, etc.), tenint en compte aquells serveis que més puguin contribuir a la corresponsabilitat domèstica entre dones i homes.
2. Repensar els horaris dels serveis de l'Ajuntament i facilitar l'accés a les activitats formatives, lúdiques o culturals que es realitzin al municipi.
3. Impulsar, recolzar i fer visibles iniciatives civils voluntàries per a la cobertura de necessitats derivades de les tasques domèstiques que possibilitin que dones i homes gaudeixin de temps personal.

4. Sensibilitzar i incentivar les empreses del municipi per a què estableixin mesures que afavoreixin la conciliació als seus treballadors i treballadores, proposant possibles mesures que poden implementar.
5. Promovent la reflexió i el debat entorn als nous usos dels temps entre la ciutadania i el teixit associatiu del municipi per tal de recollir i concretar propostes d'actuació.
6. Conèixer i difondre projectes i xarxes ciutadanes que treballin les polítiques de temps.

SALUT

ÀMBIT D'ACTUACIÓ: SALUT

LÍNIA ESTRATÈGICA:

9. MILLORAR LA SALUT INTEGRAL DE LES DONES I DE LA COMUNITAT.

OBJECTIU:

1. POTENCIAR LA PREVENCIÓ I LA PROMOCIÓ DE LA SALUT DES D'UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE, ATENENT A LES DIFERENTS ETAPES DEL CICLE VITAL.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Mantenir la perspectiva de gènere en totes les accions d'educació per a la salut que es duguin a terme en el municipi.
2. Seguir recolzant totes les iniciatives que endegui el PASSIR.
3. Informar les persones joves sobre els recursos de salut al seu abast i facilitar-ne l'accés.
4. Dur a terme accions per promoure la salut com a qualitat de vida.
5. Implicar tots els serveis i espais d'educació no formal del municipi en el tema de l'educació per a la salut.

OBJECTIU:

2. IMPULSAR UNA XARXA DE SUPORT SOCIAL ENTRE LA POBLACIÓ.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Fomentar la creació de grups d'ajuda mútua en l'àmbit sociosanitari en aquells casos que sigui possible i/o derivar a altres grups ja formats d'altres municipis propers.
2. Crear i recolzar espais de suport psicosocial per a dones grans, per pal·liar els efectes de la soledat i l'aïllament que moltes vegades pateixen.
3. Promoure i recolzar iniciatives associatives i voluntàries de suport social i de promoció de la salut.

OBJECTIU:

3. CONÈIXER I VISIBILITZAR LA SITUACIÓ DE DONES I HOMES EN RELACIÓ A LA SALUT.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Incorporar indicadors de gènere quan es dugui a terme l'actualització de l'estudi de Salut a Castellar.
2. Informar sobre l'afectació diferenciada que tenen algunes problemàtiques de salut en homes i dones i per què, mitjançant campanyes o jornades.
3. Donar a conèixer a la població els serveis i recursos sanitaris existents a Castellar del Vallès, en especial a aquells col·lectius que acaben d'arribar i per tant no coneixen el sistema sanitari i la seva organització.
4. Promoure la incorporació de la perspectiva de gènere en els programes d'educació per a la salut que es duguin a terme als centres escolars.
5. Donar espai a diferents llocs (entitats serveis socials, casal de joves, casal de gent gran, grups de formació per a persones adultes, etc.) per informar sobre aspectes de salut diversos, en funció de les problemàtiques presents al municipi.

OBJECTIU:

4. PROMOURE UNA ATENCIÓ SANITÀRIA DE QUALITAT D'ACORD AMB LES NECESSITATS DE LA CIUTADANIA.

ACCIONS PRIORITZADES:

1. Sensibilitzar, informar i/o formar als i les professionals de la salut, tenint en compte la perspectiva de gènere.
2. Facilitar l'accés als serveis de salut mental i de suport psicològic i psicosocial atenent a les necessitats de la població en tots els cicles vitals.
3. Mantenir la coordinació i el treball conjunt entre els diferents agents sòciosanitaris del territori.
4. Detectar les necessitats i demandes de la població respecte els serveis d'atenció sanitària del municipi.

